

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

MISLI

BARAGA

1968 JULIJ ŠTEVILKA 7 LETO XVII

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.
6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NAPOVEDANA KNJIGA O BARAGU JE ŽE TU

SHEPHERD OF THE WILDERNESS

(Cena samo \$ 1)

ZDAJ SLOVENCEM IN SLOVENKAM NA SRCE:

1. Mnogi obvladate angleščino že v zadostni meri, da boste knjigo sami brali in občudovali.

1. Nabavili si jo boste zlasti za svoje mlajše, tudi če so še otroci, ki brez angleškega branja o Baragu ne morejo spoznati velikega rojaka, občudovanega v prostranem svetu.

3. Pokazali boste knjigo avstralskim prijateljem in znancem in ponudili v nakup. Nekaterim jo boste ob kaki primerni priložnosti podarili. Iz nje bo najlepše stopilo prednje SLOVENSKO IME!

4. Vaši mlajši naj store isto med znanci in znankami iz šole ali drugače. Nagovarjajte jih k temu! Tudi če se knjiga komu samo posodi, bo dosegla svoj cilj — SREČANJE Z BARAGOM.

KJE KNJIGO DOBITI? — Najbolj priročno: pri vseh slovenskih duhovnikih v Avstraliji, posebej o priliki božjih služb in drugih prireditvah.

Po pošti jo lahko naročite pri MISLIH: P.O. Box 136, Double Bay, NSW 2028. Za poštnino priložite nekaj znamk. Vsaj nekateri boste gotovo naročili po več izvodov, ki jih boste prodali ali podarili v svoji okolici. PRIPOROČAMO!

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

DESETI BRAT, roman, spisal Josip Jurčič — \$1

REZINKA, povest iz Menišije, spisal Matičič — \$1

ČLOVEK V STISKU, spisal psiholog dr. Trstenjak — \$1

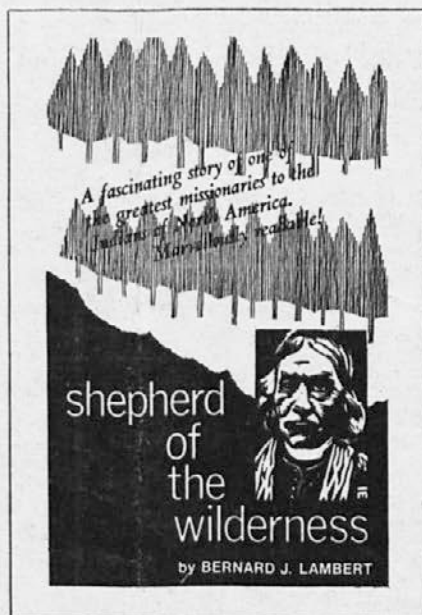
PREKLETA KRI, povest, spisal Karel Mauser — \$1

PASTIR CIRIL, povest iz Korotana — \$1

MADITACIJE — pesmi Franca Sodje, pisatelja "Pred vrati pekla" — \$2

KRALJICA DVEH SVETOV, spisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — \$2

HERTA, povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$1.25

“LIBERALNO” OPLETANJE Z BESEDAMI

THE AUSTRALIAN LIBERAL, glasilo avstralske liberalne stranke, prinaša v junijski številki poročilo o predavanju, ki ga je imela pred ženskimi člani stranke neka Mrs. B. Gillings. Predavanje je dokazovalo upravičenost splavov in zagovarjalo postave, ki splave dovoljujejo.

Ženska je med drugim tudi pobijala stališče katoliške Cerkve v zadevi splavov. In kako pobijala! Beremo:

“Discussing the objection of Roman Catholics and others that abortion was ‘murder’, Mrs. Gilling said that if the sanctity of life were taken as a basis, it could equally well be claimed that if ‘this tiny thing’ had a right to live, so have all the other potential children”.

To se pravi: če ima že spočet otrok pravico živeti, imajo isto pravico vsi otroci, ki bi mogli biti spočeti, pa iz enega ali drugega razloga niso. Seveda je takih “možnih” spočetij na milijone . . .

Kakšna zmeda mora vladati v možganih človeka, ki trdi, da imata enake pravice dva: eden, ki je, in drugi, ki ga sploh ni! In sklepa: tisti, ki ga ni, nima pravic, zato jih tudi tisti nima, ki je.

Dalje beremo:

“If you are going to start from the sanctity of life, you have also to be opposed to all wars. The pope in these circumstances should say: You must not go to war!”

Ali ženska res še ni slišala, da papež je zoper vse vojne? Kakšne izjave je dal ob svojem obisku Združenih narodov v New Yorku? Toda če voj-

na izbruhne kljub temu, je vprašanje, kdo krši pravice drugega (naroda, države). Če je očitno, na kateri strani je krivica, papež krivično napadeni stranki ne more prepovedati obrambe. Gre za življenje in smrt. Gre za “sanctity of life”.

Očitna krivičnost kake vojne ni lahko in neposredno razvidna. Navadno si jo vojskujoči se stranki druga drugi oitata in ostali svet se takoj razdeli: milijoni potegnejo z eno stranjo, drugi milijoni z drugo. Kako naj papež pride do potrebne jasnosti, kje je krivica in kje pravica? Ne more drugega, apelira na obe strani, ponuja posredovanje, prosi, roti. In končno: moli in kliče k molitvi.

Sicer je pa omemba vojne v zvezi s splavom tudi žalostno zmešana logika. V vojni je vprašanje, kdo je kriv. Če je krivda jasna, gotovo krivec zasluži obsodbo in kazen. Kaj pa živ zametek človeka v maternici — v čem je njegova krivda? Koga “napada”? Komu dela krivico? Kdo se mora pred njim braniti? Zakaj zasluži kazen — pa še smrtno?

“The Australian Liberal” si z objavo takega “predavanja” izstavlja jako žalostno spričevalo. Edino to bi se mu dalo šteti v priznanje, da napoveduje: pozneje v tem letu bo pred temi ženskimi predavanji, ki bo zagovarjalo drugo plat vprašanja. — Zakaj šele “pozneje v tem letu”, ko bi bilo edino pošteno, da bi bilo takoj in bi zmešana Mrs. Gillings napravila manj zmešnjave.

KRUH IZ CEMENTA

(Vtisi obiskovalca)

Neki V.K. je prepotoval soško dolino in jo opisal v ljubljanski DRUŽINI. Podčrtava razlike med nekdanj in sedaj. Ker so navedene spremembe značilne za vso današnjo Slovenijo, je za nas vse zanimivo razmišljanje in branja vredno. — Ur.

“KAJ IMA VERA OPRAVITI s cementom in kaj z elektrarnami in plastiko?” To je bilo vprašanje, ki je vrtalo v meni ko sem se od Jesenic po Bohinjski železnici vozil proti Novi Gorici. Vedel sem, da se bom kmalu znašel sredi svojevrstnih ljudi v Kanalski dolini ob Soči, kjer jim cement iz Anhovega, elektrarne Plave in Dobljar, podjetje za plastiko v Kanalu in druga podjetja spreminjajo življenjske navade in tako močno vplivajo tudi na njihove verske navade.

Da, “verske navade”. To je pojem, ki ne more več zdržati v vrtincu novega življenja. Kakor da so te “verske navade” vtisnjene na stenah starodavnih cerkvic iz 14. stol. v Prilesju ob Plaveh in iz 15. stol. v Avčah ter drugod. Tam omet odpada in se goriški muzej zaman ozira okrog, kako bi kaj tega ohranil. Tisti pa, ki želimo ohraniti med temi ljudmi živo Kristusovo oznanilo o dokončnem in popolnem življenju, se sprašujemo, kako bi ta razpadajoči “omet” verskih navad nadomestili z življenjsko svežino.

Take misli so mi brodile po glavi, dokler se je vlak podil po predorih od Mosta na Soči do postaja Avče. Potem je bilo konec teh misli. Vlak se je oddahnil, gore so se razmaknile in dale prostor širokim policam plodne zemlje. Tu se je Soča zagrizla v mehki konglomerat in se pogumno zagnala v dolino.

Zdi se mi, da bi še lahko govoril o romantični preteklih stoletij, ker so vasice še vedno stisnjene okrog svojih cerkva ob vznožju terasastih pobočij in nad bregovi Soče: Ročinj, Avče, Kanal, Gor. polje, Deskle, Anhovo, Plave in še više Lepva, Log, Srednje, Zapotok. Vse je navidezno ohranilo svoj nekdanji značaj. Primorska prostodušna uglašenost na naravo sije iz gradnje hiš in naselij. Narava je sicer v preteklosti odmerila

tem ljudem trdo delo in to delo jim je ostalo v mišicah in krvi. Močni in neupogljivi so.

Ustavil sem se v Kanalu. Ugriznil sem se v jezik zaradi zgornjih misli o romantiki preteklih stoletij. Kaj še! Ta se je že sramežljivo skrila za nove bloke, ki so raztegnili trg navzgor po dolini in za vrsto čudovitih hišic, ki so se veselo razporadile na oni strani strmega brega. Potem pa še skladovnice živordečih, rumenih plastičnih gajbic ob postaji. Pogled na cvetoče drevje in na zelenomodro barvo Soče skozi skladovnice plastike: zanimivo sodobno tihožitje.

Če bi videl še malo dalje, proti jugu, bi svoroje prejšnje misli še bolj potlačil. Tam, 3 km dalje, stoji nad dolino stalna mrenasta zavesa cementnega prahu. Kanalski trg s svojo ponosno cerkvijo kljubuje navalu novega. Oprostite mi! Sedaj niso več časi, ko so tu zasanjani pesniki peli: Soča voda je šumela — Zdaj poslušam živahne mlade navijače, ki bodrijo kanalsko odbojarsko moštvo na treningu — tam zadaj pa brencičjo stroji v Iteku.

Nebo je tu še tako modro kot voda Gregorčičeve reke. Skoraj pozabiš, da je sedaj vsa ta dolina od Ročinja do Plavi in še dalje in više postala dolina cementa in salonitk, ki pokrivajo širrom po naši domovini standard naših delavcev. To je dolina sivega prahu, ki se spreminja v standard, v avtomobile, v nove bloke in posamezne stanovanjske hišice, v udobna stanovanja, polna sodobnega tehničnega komforta. — Kaj še manjka?

Cement, ki daje kruh

Drugod kruh pridobivajo iz žita — tu ga maloštevilne njivice niso mogle dati vsem tem ljudem. Pridobivajo ga iz cementa. Cementarna Anhovo in Itek in železnica in elektrarne in še drugo jim ga daje. Vse to je nastalo potem, ko se je Soča dvakrat okrvavila s krvjo ranjenih in mrtvih v I. in II. svetovni vojni. V starem, od moljev razžrtem cerkvenem koledarju izpred 115 let (1845) sem naštel prebivalce te doline: 10.000 jih je bilo v 12 župnijah. Sedaj jih je ena tretjina manj: 7200. Izvabila jih je tujina: odhajali so s trebuchom za . . . Kruh pa je bil skrit v rebrih nad dolino in v valovih Soče. Kakor rane sevajo sredi zelenja nad Desklami in Anhovem izkopi kamenja. Žičnice, mlini in peči spodaj v tovarni pomagajo to kamenje spreminjati v cement, ga mešajo z azbestom in ga potem spretni komercialisti pošiljajo po svetu. To je novi kruh v novi dobi in mi molimo vsak dan: “Daj nam danes naš vsakdanji kruh!” Kaj je tu slabega?

Ob dveh popoldne so zatulile sirene. Tovar-
na je drhtela še kar naprej v svojem neustavljivi-
vem delu. Molče in privajeno so se menjavali pri
strojih ljudje, mladi in stari. Poti iz tovarne so
v vseh smereh oživele: eni na železniške vagoni,
ki jih potem od vasi do vasi odlagajo, in še na-
prej; drugi kar v bližnja naselja, kjer je roman-
tično rdečo barvo, strehe zamenjala siva plast
prahu; tretji na avtobuse. Da, ti avtobusi so da-
li še zadnji milostni udarec prejšnje-
mu načinu življenja. — Iz najbolj oddaljenih va-
si po gorskih vrhovih: Srednje, Zapotok, Lig, Kal,
Levpa so se nove množice kmetov vključile v utrip
novega življenja. Tempo tega življenja pa usme-
rja tovarna.

Osem ur so bili skupaj, delali, se utrudili, pri-
malici so se šalili in govorili: sedaj spet za nekaj
ur k počitku, k družini, v drugo družbo. Delo jih
povezuje. Čedalje bolj. Iz leta v leto so bolj na-
vezani na tisto okolje, ki jim daje kruha, ki jim
spreminja način mišljenja in govorjenja.

Koliko so doma? 16 ur dnevno: od tega 8 ur
spiyo, 2 uri za radio in televizijo ali pa njive in
krave, nekaj za pot. Bore malo ostane za tisto
versko okolje, sredi katerega so živeli njihovi
starši. Prihajajo domov spat. Zabavo imajo najra-
je tam, kjer so se spletle vezi nove družbe.

Vozijo se na mehkih sedežih avtobusov do
tovarne mimo njiv poraščenih s plevelom, mimo
senožeti, ki so postale goščava, mimo hiš, ki se
podirajo. Je to tragedija? Zakaj bi se razburjali
ob teh dejstvih in stvari dramtizirali. Morda sa-
mo zato, ker še nismo našli oblik, da bi jim pribli-
žali najbolj potrebno stvar: vero, ki daje smisel
njihovemu življenju. Odhajajo od doma za osem ur
in odhajajo iz cerkva za skoraj vse nedelje in praz-
nike med letom.

Dolgotrajna operacija srca

Čemu bi se razburjal? Pač, nekaj me je pri-
zadelo: zvoniki in cerkvice so še ostali tu. Z enim
samim obratom glave jih naštejem več kot je prs-
tov na rokah in nogah. Budni stražarji pretreklo-
sti, zvesti svoji vlogi, toda okameneli, čeprav pri-
jazni in nevsiljivi. Oglašajo se zjutraj, opoldne
in zvečer, vabijo ob nedeljah in praznikih, dviga-
jo svoje glave nad šumom turistične reke avto-
mobilov, nad zavijanjem siren in nad nabijanjem
gramofonov. Edino ti zvoki me vabijo? Toda, ali
je to še živlensko?

Dalje str. 194

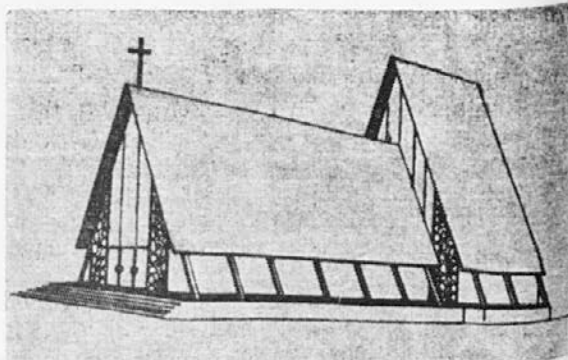

Pogled na Tolmin ob Soči s ptičje perspektive

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ **PODOBNO JE, DA TISKARSKI ŠKRAT** namesto številka 2 kar rad natisne številko 1. V zadnji tipkariji mi je zagodel dve taki napaki: praznik Srca Jezusovega je prestavil iz 21. na 11. junija, pa tudi odkritje Baragove sohe ter blagoslov spominske plošče naj bi bilo 11. namesto 21. julija. Na srečo je ob tem datumu pustil pripis, da bo "na tretjo nedeljo v juliju", zato verjetno ni bilo dosti zmešnjave. Vseeno škratu le uspe, da me spravi v slabo voljo. Posebno, ko gre za tako važen datum naše dejavnosti.

★ Tretja nedelja v juliju (21. julij) te torej pred nami. Ta dan slovenske običanje maše v hrvaški cerkvi popoldne ob petih NE BO. K sveti maši se bomo zbrali dopoldne ob desetih v Kew. Če bo lepo vreme, bomo pri luurški votlini, če bo grdo in mrzlo, pa bomo postavili zasilni oltar v nedodelani dvorani pod cerkvijo. Glavno je, da je vsem udeležencem blagoslovitve Baragove sohe ter spominske plošče tako dana prilika za nedeljsko dolžnost ter jim ne bo treba hoditi k maši preje ali kasneje. Ob enajsti uri se bomo zbrali pri glavnem vhodu v Baragov dom, kjer bomo pričakali melbournskega nadškofa Jakoba Knoxa. Sledilo bo odkritje in blagoslovitev Baragove sohe, da tako tudi avstralski Slovenci proslavimo Baragovo leto s stoletnico njegove blažene smrti. Ob kipu nam bo spregovoril p. Bernard Ambrožič, priznani Baragovec, saj je prav on pred leti v Ameriki začel akcijo za ustanovitev Baragove zveze, ki se danes tako trudi za Baragovo beatifikacijo širom sveta, ne le v Ameriki. —

Po končani proslavi ob Baragovem kipu se bomo premaknili k naši nedodelani cerkvi. Tam nam bo spregovoril nadškof Knox ter nam blagoslovil in vzdal spominsko ploščo — vogelni kamen, četudi v prenesenem pomenu besede. Za spominsko ploščo bo v zidu — dokler bo stala zgradba — ostala spominska listina, in pa pest prsti iz naše drage domovine Slovenije.

Upam, da ste melbournski rojaki medtem že prejeli vabilna pisma. Kolikor sem imel dobrih na-

slovov, sem jih porabil. Žal je precej naslovov v imeniku zastarelih — ni veliko rojakov, ki bi mi javili sami, kadar se selijo. Tudi bi se v preobilici dela lahko zgodilo, da tipkar preskoči naslov. Vljudno prosim oproščenja vsakega, ki vabila morda niprejel. **Vabljeni ste vsi, prav vsi**, saj je to zares naša skupna zadeva. Zlasti prosim vse narodne noše, da so to nedeljo na mestu.

Na svidenje torej v nedeljo 21. julija ob desetih v Kew! (Upam, da mi tiskarski škrt vsaj to pot ni nobene zagodel!)

★ Do blagoslovitve v oktobru, ko bo med nami naš slovenski škof dr. Janez JENKO, imamo še dobre tri mesece. Tisti "korajžni ste," ki sem ga napisal v zadnji številki Misli, mi je od takrat še marsikdo rekel. Osebnost sem prepričan, da **zmoremo** v glavnem končati delo pri cerkvi, če le **RESNO** poprimemo in če se oglasijo še tisti rojaki v gradbeni stroki, ki doslej niso imeli prilike skočiti na pomoč. Prepričan sem, da bodo tudi tisti, ki so doslej bili kar redno na delu, vztrajali do oktobra. Tem sem najbolj hvaležen in brez njih naše cerkvice brez dvoma ne bi imeli. Vsa kdo, ki je doprinesel svoje, bo lahko s ponosom gledal na svoje delo.

Vselej me zaboli, kadar koli me kdo sprašuje: "Kako pa kaj VAŠA cerkev?..." Kaj ni NAŠA skupna zadeva? Zakaj se nekateri rojaki sami hočejo oropati zavesti, da VSI SKUPAJ gradimo nekaj, kar bo Bogu s čast in našemu izseljenskem narodu v Avstraliji v ponos? Samo zaradi nekaj ur dela, ki se ga boje žrtvovati? Samo zaradi nekaj dolarjev, ki jih je škoda darovati?

Ti trije meseci do oktobra bodo pokazali, ali smo melbournski Slovenci vredni svojega svetišča ali ne. Za mnoge bo zadnja prilika, da priskočijo na pomoč s svojimi rokami ali pa z darom.

★ Celotna vsota darov za graditev cerkve je do danes narasla na \$23,812-13. Dvig se pozna zlasti zaradi junijskih obresti na banki, ki so znesle lepo vsoto \$180-20, in pa zaradi daru \$100.00 iz

Sydneja. G. Dušan Lajovic nam ga je poslal in lepo pripisal: "... Vsako leto darujem sto dolarjev v dobre namene — v spomin blagopokojnega očeta. To leto sem se spomnil NAŠE slovenske cerkve v Melbournu..." Na tem mestu poseben Bog plačaj!

Kot sem že večkrat omenil, račune sproti plačujemo, zato darovi tudi sproti kopne. Tako moram gornjemu poročilu dodati: Dolgov nimamo na nedograjeni cerkvi nič, denarja na banki pa še \$4,365-86. Če bomo te tri mesece pridni delavci, bo tudi so skopnelo. Le naj, samo da delo bližamo srečnemu zaključku!

★ Poroke so bile ta mesec sledeče: 8. junija sta si pred oltarjem naše kapele Marije Pomagaj v Kew obljubila zakonsko zvestobo **Milan SEDMAK** in **Edith Joan RYENEN**. Nevesta je rojena v Avstraliji, ženin pa je iz Juršč, župnija Knežak. — Tudi poroki na dan 29. junija sta bili pri nas v Kew **Vincenc HABJAN** je podal roko **Zori BURSAČ**. Zenim je bil rojen na Golniku, krščen v Domžalah, nevesta pa je iz Banjaluke. **Janez DROFENIK** pa je dobil za ženo **Ano PETRIČ**. Ženin je iz Nezbiš, krščen pri Sv. Emi, nevesta pa je bila rojena v Srbiji, a je slovenskega rodu. — Vsem trem parom iskrene čestitke!

★ Krstnan knjiga pa je dobila tale nova imena: Za **ANO MARIJO** bodo klicali novorojenko v družini **Otona TOMAŽA** in **Marije r. Jeraj, Sunshine**. Krstili smo jo 2. junija. — Dne 8. junija so h krstu prinesli **NADICO**, prvorojenko družine **Janeza PLUTA** in **Jožefe r. Janežič, East Ringwood**. — Isti dan je bil krščen tudi **BRANKO PAVEL**, prvorojenec družine **Branka SOSIČA** in **Helene r. Cvetko, North Coburg**. — 16. junij je našo krstno knjigo obogatil za tri imena: Družina **Franca PETKA** in **Matilde r. Munda, Kensington**, je dobila **IVANKO**; hčerko družine **Janeza LAHA** in **Slavke r. Korošec, North Kew**, bodo klicali za **ROXANNE HELEN**; novi član družine **Valterja PROSENAKA** in **Terezije r. Horvat v Noble Parku** pa je **KATHY JOSEPHINE**. — Dne 28. junija je bil krščen **WALTER**, sinko **Rafaela PEČENKO** in **Marije r. Hvalica, Alphington**. — Iz Claytona so 29. junija prinesli **SUZANO KATARINO**, hčerko **Ivana Stanislava PROSENAKA** in **Maryanne r. Vogrig**. — Dan kasneje pa je krstna voda občila **PETRA IGNACA**, novorojenca v družini **Ignaca VALENCIČA** in **Vide r. Marinčič, Alphington**. — V cerkvi brezmadežnega Srca Marijinega v Newborough, Gippsland, sem krščeval 23. junija: krščen je bil **JOHNNY**, prvorojenec družine **Alojza GOLJA** in **Marije r. Špehar**. — V cerkvi

Misli, July, 1968

sv. Družine v Bell Parku pa je 30. junija prvorojenec **Alojza KIRNA** in **Vide r. Dodič** pri krstu dobil ime **RAJKO**.

Čestitke vsem staršem, malčkom pa obilico blagoslova na poti v življenje!

★ Za sveto birmo ob priliki blagoslovitve cerkve v oktobru se je doslej priglasilo že lepo število otrok. Pa sem prepričan, da bo število še zraslo. Vem tudi, da je med nami kaj izvenšolskih otrok in odraslih ki tega zakramenta še niso prejeli. Za vse je zdaj lepa prilika. Čim prej imamo popolen seznam, tem lažje bomo uredili glede pouka.

★ Na četrtek 15. avgusta, ko je v Avstraliji **zapovedan praznik** Marijinega Vnebovzvetja, imamo v naši kapeli v Kew poleg jutranje maše ob sedmih tudi večerno slovensko mašo ob pol osmih. Vabljeni!

UREDNIKOV PRIPIS: Kako je nastal "škrat" — tudi v sydneyskih oglasih. . . Stavcu se je bil pokvaril linotype, da je namesto 2 vedno udaril 1. Seveda sem v korekturah popravil vse napake in tiskarja posebej na to opozoril. Za pokvaro je že sam vedel, se lotil popravila in mi zagotovil, da bo stavek popravil. Na to sem se zanesel, ker je pač šlo le za številke, ne za (slovenske) črke, in nisem čakal na tretjo korekturo. Toda mož je pozabil — in škrat je bil pečen. . . Tiskar me je zelo prosil oprostčenja — z njim vred prosim jaz vse prizadete! Saj moramo priznati, da se možakar, nevešč slovenščine, zelo potrudi za nas.

P. Bazilij pozdravlja ob nedodelani cerkvi franciškankega p. generala, ki je prišel na obisk iz Rima. V ozadju avstralska patra Ambrož in Silvester.

KAKO SE JE BARAGA ŠOLAL

PRVA BARAGOVA ŠOLA je bila kajpada materina in bila je odlična šola. O tem ni najmanjšega dvoma. Priča temu je Baraga sam. Ko je pa odrasel za šolanje izven doma, stvari niso bile tako preproste. Po kmetih so bile ljudske šole še redke in kolikor jih je bilo, so bile zelo primitivne. Oče Baraga je najel učitelja, ki je hodil Friderika učiti na dom. Fant je bil od začetka namenjen za nadaljnje šolanje v mestu, moral je dobiti dobro podlago. Vse kaže, da jo je res dobil.

Ko je bil deček star devet let, ga je oče odpeljal v Ljubljano. Ni še bil zrel za srednjo šolo, ki se ji je pozneje reklo gimnazija. Moral je prej izdelati osnovno, takrat so ji rekli normalka. Toda tudi v Ljubljani ni hodil v šolo ven, spet mu je oče poiskal domačega učitelja. Prihajal ga je učiti na stanovanje. Vzrok je bil verjetno v tem, da je bila javna šola prav tisto leto prenapolnjena in Friderika niso mogli sprejeti. Dr. Jaklič pa piše: Oče Baraga svojega sina sploh ni nameraval dati vanjo. Da bi ga laglje ohranil v nedolžnosti, ki je imela v tistih revolucionarnih letih mnogo sovražnikov, mu je najel dobrega domačega učitelja.

Izpite je Friderik hodil opravljati na javno šolo in je vse odlično prestal. Pridno se je moral učiti nemščine, naslednje leto že tudi latinščine. Slovenščini je bilo v tedanjih šolah odkazano le začetniško mesto — edino v prvem razredu se je poučevala. Avstrija se je imela za nemško državo in je hotela taka ostati. Vzelo je še dolga desetletja, da so si Slovenci priborili v nižjih in višjih šolah več pravic za svoj jezik. Do prve zares slovenske gimnazije je pa poteklo še blizu sto let — do ustanovitve škofovih zavodov v št. Vidu nad Ljubljano.

Po štirih letih je Friderik končal šolanje v normalki, dozorel je za vstop v srednjo šolo. Leto poprej mu je je umrla mati. Kakor ga je materina smrt bridko zadela, šolanja zaradi tega ni pretrgal. Zaustavilo ga je za nekaj časa razburkano javno življenje. Med Avstrijci in Francozi je divjala vojna in Francozi so zasedli Ljubljano. Vse javne šole so prenehale s poukom, Friderik je moral čakati na boljše čase.

Prišli so kmalu — vsaj drugačni, v marsičem res boljši. Napoleon je tistega leta ustanovil Ilirijo, novo kraljestvo, ki je pa bilo pod francoskim vodstvom. Ilirija je imela v svojih mejah večino Slovencev, vendar daleč ne vsch. Obsegala je kra-

je: vso Kranjsko, Goriško, Trst z Istro, zahodno Koroško, Tirolsko do Pustriške doline, končno Dalmacijo z Dubrovnikom in čez. Vidimo, da se je v njenih mejah govorilo več jezikov. Vendar je imela za slovenski narod in njegov jezik velik pomen. Štajerski Slovenci so ostali pod Avstrijo, vendar so narodno zavednost zajemali iz virov preko meje.

Ko so se ljubljanske šole spet odprle po ustanovitvi kraljestva Ilirije — leta 1809 — je Friderik Baraga vstopil v srednjo šolo, ki se je imenovala "kolegij", kakor poznajo v angleško govorečih deželah še danes "College". Prvo leto je bilo še vse po avstrijskem učnem redu, naslednje leto je že prišla do veljave vsaj pri nekaterih predmetih slovenščina in njo samo so uvedli kot učni predmet. Osnovne šole (normalke) so pa bile vseskozi slovenske.

"Kolegij" je trajal štiri leta, za njim so prišla tri ali štiri leta "Centralne šole", poznejše višje gimnazije. Ustanovili so pa to šolo pod Ilirijo le v Ljubljani in Dubrovniku. Baraga je v "kolegiju" imel za predmet vrsto jezikov. Poleg nemščine, slovenščine in latinščine tudi francoščino in italijanščino. Vsi so mu pozneje silno prav prišli, zlasti je važno, da se je dobro izvežbal v slovenščini, ko je pozneje kot duhovnik tako veliko v njej pisal. Njegov profesor je bil tudi Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik.

Ko je Friderik dovršil prva štiri leta srednje šole, kolegij, le bilo (1. 1813) Ilirije konec in vrnila se je Avstrija. Ime Ilirija sicer ni bilo takoj odpravljeno, pač pa marsikaka njena ustanova, med katerimi itak niso bile vse dobre. Višjo (centralno) šolo je torej Baraga obiskoval spet pod Avstrijo in je odlično končal v treh letih. Leta 1816 je bil zrel za — dunajsko vseučilišče, univerzo.

Francosi so pod Ilirijo v Ljubljani leta 1811 ustanovili tudi nekako univerzo, ki so ji dali ime akademija. Imela je 4 fakultete: bogoslovno, medicinsko, pravno in modroslovno. To je bil velik napredek v smeri slovenskega izobraževanja. Profesori so bili Slovenci in so hitro začeli sestavljati slovenske učne knjige. Narekovali so iz njih študentom, ker v tisk knjig niso mogli dati — Avstrija je bila spet preblizu in z njenim povratkom je "akademija" v Ljubljani prenehala. Ker je leta 1816 ni bilo več, ni Baragu kazalo drugega kot iti

na Dunaj. Kdo ve, kako bi se bilo njegovo nadaljnje življenje obrnilo, če bi bil ostal v Ljubljani in se tam vpisal na pravno fakulteto . . .

Tu je treba še omeniti, da je nekaj let za materjo Frideriku umrl tudi oče — leta 1812 — kot trebanjski župan. Friderik je postal lastnik očetovega gradu. Stric Ignacij, posestnik na Belniku pri Moravčah, naj bi bil upravitelj, dokler Friderik ne doraste. Dal je pa stric trebanjski grad v najem.

Tako so Friderik in njegovi dve sestri Amalija in Antonija izgubili dom — vsaj za nekaj let. Preselili so se v Ljubljano k očetovemu prijatelju dr. Dolinarju, ki je imel v svoji hiši tudi za druge dijake nekaj manjše vrste zavod. Pri Dolinarju, ki je bil Frideriku tudi birmanski boter, in njegovi blagi ženi so našli prijeten drugi dom. To je bila zanje velika sreča v veliki nesreči.

Ako ni sladkega jabolka, je kisló dobro.
Bogu posojuje, kdor revežu daruje.
Ceneno blago je vedno najdražje.

Človek se uči, dokler živi.
Povsod dobro, doma najbolje.
En krivičen dinar deset pravičnih sne.
Francé v mesto, Francé iz mesta,
Lakota je najboljša kuharica.
Hvaležnost dobroto razveseli.
Iskren in raven pogled čisla ves svet.
Jela ni brez dela.
Kakor kdo živi, tako umrje.
Lenoba je vragova mreža.
Nič ni tako skrito, da bi ne postalo očito.
Podarjenemu konju ne glej na zobe!

PRIPRAVLJEN NA MOŽGANSKO TELOVADBO

“ODMEVI” je naslov glasilu slovenske dijaške organizacije v Združenih državah Amerike. Izhaja v New Yorku. Urednik Sergej Delak je napisal uvodnik, iz katerega povzemamo nekaj misli. — Ur.

IZOBRAZBA POSTAJA IZ DNEVA V DAN bolj važna. Tega se predvsem zavedajo tisti, ki prave formalne izobrazbe nimajo. Delajo pri raznih podjetjih in opažajo, kako se marsikaj v podjetju samem spreminja, kako podjetja od njih vedno več zahtevajo in jih pošiljajo na razne izpopolnjevalne tečaje in seminarje. Tako šolo poznamo danes pod imenom “Industrial Training.”

Z uvedbo komputorjev in drugih elektro-mehaničnih pripomočkov se v našem življenju marsikaj spreminja, vse od knjigovodstva do raznih znanstvenih raziskavanj. Tu lahko vidimo posledice. Podjetja bodo potrebovala manj delovne sile, toda tisti, ki bodo zaposleni, bodo morali biti bolj izobraženi. Kot taki bodo bolj plačani. Država sama skrbi za ustvarjanje novih delovnih mest, saj poznamo danes poklice, ki jih včasih ni bilo, na primer “industrial relations, customer service” itd.

Še več! danes mora biti človek pripravljen na kakršnokoli možgansko telovadbo. Prilagoditi se mora okolici. Delavci se morajo zaradi propadanja starih podjetij učiti čisto novih poklicev. Življenje zahteva to.

Živimo v kapitalističnem sistemu. Toda ne gledam skozi očala komunistične propagande. Ka-

pipitalizem je za nas dejstvo. Ima tudi mnogo pozitivnih strani. Po končanem delu je človek popolnoma svoboden. Ni mu treba opravljati udarniškega dela. V prostem času, ki ga človek ima, se lahko izobrazuje.

Kaj pa akademska izobrazba? Za napredek je važna. Tehniki so trenutno bolj važni od humanistov. Vendar akademik ostane akademik, pa naj bo doktor teologije ali pa kvantum-mehanike. Mislim pa, da bodo v bodočnosti zavzeli humanisti važna mesta, ker oni osvobajajo človeka, ki je prevzet od vsakdanjosti. Humanisti mu kažejo lepoto življenja drugod, ne le v tehničnem pogledu.

Čemu ta pisarija? Med Slovenci v zdomstvu, naj bo ZDA, Argentina ali Avstralija, starši polagajo premalo važnosti na visokošolsko izobrazbo svoje mladine. Prezgodaj pošiljajo otroka delat z izgovornim, da bo postal neodvisen in bo stal na svojih nogah. Saj je tudi v tem nekaj dobrega, vendar je mlademu človeku brez višje izobrazbe napredovanje zelo omejeno. Do tega spoznanja marsikdo pride prepozno.

Mislim, da za starše ne more biti večjega zadoščenja, kot je hvaležnost otrok, da so jim dali možnost študiranja, pa četudi je pri tem včasih šiba pela. Izobrazba, ki so jo starši posredovali otrokom, je vredna več kot če bi jim zapustili veliko bogastvo. Saj bo vsa imovina o času dedovanja tako obdavčena, da bo otrok dobil komaj polovico ali pa še manj.

Življenje je borba, treba se je z njim spoprijeti.

SPOMINSKA PLOŠČA

Povest. Spisal Fran Detela

Nadaljevanje

III

NEKEGA DNE POPOLDNE JE PRIPELJAL kamnosek Filip s fantom na vozičku škafapna, nekaj zidarskega orodja in kamnito ploščo v Hrastje in se je ustavil pred Škorčevo hišo.

"Miha!" je klical, "prinesi dve kobili in eno močno desko, da bova tole vzdala".

Gospodar in gospodinja sta prihitela iz hiše. "Kaj pa hočeš vzdati, Filip?" je vprašal Škorec z izzivalno mirnostjo.

"Nikar se ne delaj neumnega, ko treba ni", je dejal Filip. "Spominsko ploščo bom vzdal".

"Kakšna pa je? Pokaži!"

Mož in žena sta pozorno brala izklesane črke; komaj pa sta bila prebrala pisanje, je rekel Škorec, da mu tabla ni všeč in da se taka na njegovo hišo ne bo vzdala.

"Kakšna pa?" je vprašal Filip.

"To sem povedal Lomastu na vsa usta".

"In Lomast mi je tako naročil."

"Zato pa kar k Lomastu zapelji".

"Ej, za norca me ne boste imeli", se je jezil kamnosek. "Kdor je naročil ta bo plačal. Stvar se mora pojasniti Stran jaz ne bom vozil; kam v kraj bom dejal."

"Pa tja pod pod zapelji", je dejal zmagoviti Škorec.

Filip je robantil s fantom proti Mlaki. Škorec in Lenka sta se pa smejala doma in si mela roke, da sta jo tako imenitno zasolila Mlačanom.

"Joj, kako bodo skakali ko prikolne Filip", je dejala Lenka.

"Kar vidim jih", je dejal Škorec, "Mlakar je ves rdeč od jeze in Rjavkar ves zelen. Lomast tolče ob mizo, Šimnov študent se pa joka."

"Kaj le bodo zdaj počeli?"

"Kaj bodo počeli? Drugo tablo bodo naročili, kakršna bo nama všeč, Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade".

Ni še preteklo mnogo časa, je že pritekel Lomastov pastir v Hrastje vabit Škorca in Rjavkarja na izredno sejo.

"Že plešejo", se je razveselil Škorec in segel po suknji. V radosti je pozabil, kar je bil sklenil, ali prav za prav sklepal, v jezi.

"Ti, nocoj pa nikar ne hodi dol", ga je opomnila Lenka prenačljene oblube.

"Ali misliš, da se koga bojim?" je ugovarjal mož.

"Ne, tega ne mislim".

"Ali naj stric samo one napaja?"

"Jaz se le bojim da te bodo pregovorili, da se jim boš vdal."

"Ne bom se. Jaz bi le rad gledal in poslušal, kaj bodo počeli. Doma ti bom potem vse povedal".

"Varna pot je najboljša. Kar doma ostani, Miha."

Mihu, ki se je vdajal, je prejšnje veselje zelo zagrenelo. Takšne so ženske, si je mislil, in obesil suknjo na klin; najboljša ne privoščiči možu zabave.

Na Mlaki pa Filipovo poročilo ni zbudilo toliko hrupa, kolikor bi ga želeli Škorčevi. Lomast je skical izredno sejo; kaj bo treba skleniti, je že vedel.

"Kaj pa zdaj?" je vprašal Ivan, ki je bil najbridkeje prizadet.

"Pa pustimo vse skupaj", je dejal Rjavkar. "Če on nam nagaja, pa dajmo še mi njemu".

Rjavkar namreč ni vedel, ali bi se veselil slavnosti ali ne. Čast bi bila pač za Hrastje; toda če sosedu spodleti, je pa tudi nekaj.

"Saj se bo dal še pregovoriti", je menil Jan-ko

"Ali pa naj se vkleše še njegova opalta na ploščo, da bo sit", je svetoval Mlakar.

"Ampak smešno bi bilo to," je tarnal Ivan. "Smešno."

"Oslarija bi bila", je odločil Lomast. "Škorec misli, da je že sam svoj stric in da nas bo ugnal. Ali je njegova hiša edina v Hrastju? Rjavkar, ali dovoliš, da vzdamo ploščo na tvojo hišo?"

"Pa še rad", je dejal Rjavkar in oči so se mu zasvetile od veselja. Soseda bi spodnesel in sam bi se postavil; dva zajca na en strel.

"Maja hiša ima tudi več prostora kot Škorčeva. Je višja in širša, vsa zidana in z opeko krita. Tabla se ji bo bolje podala".

"Ampak prejšnjega napisa vendar ne moremo pustiti", je pripomnil Ivan. "V tej hiši se je rodil . . ."

"Zakaj ne?" je menil Rjavkar. "Ljudje hitro pozabijo, kje se je kdo rodil".

"To bi bila nova oslarija," je menil Lomast. "Filip, še eno ploščo boš napravil."

"Kolikor hočeš," je dejal kamnosek. "Eno imam še pripravljeno, za druge bi moral naročiti kamen."

"Ravno takšno", je dejal Lomast, "boš naredil, samo napis se nekoliko spremeni. Kako se bo glasil, gospod Ivan?"

"TO ŠE NI AMERIKANIZACIJA"

TAKO PRAVI LJUBLJANSKI NADŠKOF dr. Jože Pogačnik, ko odgovarja na očitek, da se Cerkev v Sloveniji amerikanizira. Izrecno ne pove, od kod prihaja ta očitek, pa je znano, da od komunističnih oblasti. Boje se ojačenega vpliva Cerkve med ljudmi, zlasti med mladino, pa skušajo najti primere za obtožbo, da duhovščina posega iz zgolj verskega delovanja v politično. Vse, kar počne duhovščina izven štirih cerkvenih sten, je že "obnovljen klerikalizem," ki se ga komunisti strašno boje.

Iz nadškofovega pisanja v DRUŽINI lahko vidimo, kako so "oblasti" napihale svoje obtožbe in kaj vse jim je politika . . .

Nadškof najprej opisuje svobodno in širokotežno delovanje ameriške Cerkve izven izključno verskim zadevam namenjenih poslopij, potem se obrne na domače razmere.

"V pogledu šolstva se katoličani v Sloveniji niti od daleč ne morejo 'amerikanizirati' ali vsaj primerjati z ameriški. Pri nas je šola ločena od Cerkve po ustavi in zakonih in je v praksi glede svetovnega nazora v najboljšem primeru neutralna — ko bi le bila in nekateri pravijo, da bi kot državna šola morala biti neutralna! — Često pa je v imenu 'znanosti' protiverska, celo ateistična."

"V hiši številka . . ."

"Dve", je dejal Rjavkar. "Pri meni je ena."

"Drugo ostane, kakor je bilo."

"To je zdaj sklep", je dejal Lomast. "Škorcu ga ni treba nič povedati, da se ne bo premislil in nam spet zrgo naredil. Nocoj ga še k seji ni bilo. Če izostane še prihodnjič, bom jaz predlagal, da ga izključimo iz odbora. Temu človeku je več za tobak kot za stričevo čast."

Najbolj zadovoljen s tem sklepom je bil Rjavkar. Toliče časti res ni pričakoval in to na stroške svojega soseda. V tem je bilo veselje podvojeno. Skrbelo ga je le, če bodo odborniki res molčali. Prepričan je bil, da bi škorec, če bi zvedel za sklep, takoj tekel na odbor in prosil, naj se sklep prekliče in se vzida na njegovo hišo, kar pač hočejo. In odborniki bi se dali preprosi. Koliko pa velja dandanes mož beseda in kako malo je celih mož! In če bi bili, kateri Lomast bi jih trpel poleg sebe? — Tako ni popolne sreče nikoder na zemlji in vsaj trese se za srečo, kdor misli, da jo ima.

(Bo še.)

"Mnogi pa hočejo z očitki 'amerikanizacije' naše Cerkve reči, da gre, posebno zadnje čase, preveč v zunanosti... Vse to, kar Cerkev (duhovščina) dela in je na videz zgolj nekaj zunanjega, posvetnega, je končno le skrb za duše. Slovesnosti ob prvem sv. obhajilu, ob birni, ob novih mašah, zlatih porokah in ob raznih cerkvenih jubilejih so za vnanje verskega duha potrebne in važne. Cerkev se jim ne more odreči in se ne more zapreti le v cerkvene in zakristijske prostore. Tudi državni zakon o položaju verskih skupnosti ji za to daje dovolj zakonite svobode."

"Da mladina pred verskim poukom brca žogo, da jo brca pred cerkvijo ali pred župniščem prav tako kot na domačem dvorišču, še ni nobena amerikanizacija. Vsak župnik bo take zdrave in vesele mladine od srca vesel in bo rad iz svojega žepa prispeval za novo žogo, ko se stara ne da več brcniti."

"Mislim torej, da je krilatice o amerikanizaciji Cerkve na Slovenskem tak kakor strah, ki so mi ga že v otroških letih izbijali iz glave z besedami: Strah je znotraj votel, okoli kraja ga pa nič ni. Cerkev se ne amerikanizira, temveč se drži samo koncila! Za to ima pa tudi v okviru naših zakonov široke možnosti. Amerikanizacijo ji očitajo preozkosrčni kritiki".

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Akcija za Dom

vljudno vabi na

ZIMSKI VEČER

v soboto 10. avgusta ob 8. zvečer

St. Francis Hall, Paddington

Nekaj zdravil za ozeblino boste našli v dvorani, nekaj jih prinesite s seboj!

Za svojo sedemdesetletnico jih je povabil na večerjo in jim napolnil kozarce. Pokusili so, piti se jim ni dalo.

"Pijte, pijte, prijatelji, to vino je staro 40 let!" Vzkliknil je eden od njih:

"Štirideset let! Joj, kako bi ti človek čestital, če bi se tebi leta tako malo poznala kot tvojemu vinu!"

Izpod Triglava

V METLIKI je bivši Amerikanec in pozneje gostilničar "Pri Lenki", Jože Kambič, doživel že 93 let in so mu Metličani za to priliko priredili jubilejno proslavo. Pred 66 leti je šel tudi v Alasko in se mudil gori 4 leta kot iskalec zlata. Takrat na Alaski še ni bilo dosti civilizacije in Jože ve veliko povedati o Alaski iz tistih časov, saj trdi, da jo je prehodil po dolgem in počez. Metličani ga radi poslušajo in občudujejo njegov izvrstni spomin.

GRAMOFONSKE PLOŠČE so začeli izdelovati v ljubljanski tovarni "HELIDON", ki je grško ime za lastavico. To je prvo domače podjetje za izdelovanje plošč. Smatrajo to novost za velik napredek v Sloveniji. Prva plošča, ki so jo tam izdelali, je "Otoček sredi jezera" bratov Avsenikov. Kritika pravi, da ljubljanska izdelava plošč nič ne zaostaja za ploščami, ki prihajajo iz enake tovarne v Nemčiji.

V TRNOVEM NA KRASU je bil prvotno doma g. Venceslav Rijavec, ki je nedavno postal generalni vikar škofije San Antonio-Manabi v Ekvadorju, Južna Amerika. Je komaj 40 let star in domačini ekvadorski s škofovo odločitvijo niso bili zadovoljni, toda škof se ni nanje oziral, hotel je imeti za svojega namestnika Rijavca, češ da je časti in oblasti najbolj vreden. Po čudnih potih je mož prišel daleč in — visoko. Pred fašisti je njegova družina bežala v Jugoslavijo in živela v Makedoniji. Tam so Venceljna mobilizirali partizani, ušel jim je v Grčijo. Iz Grčije je šel v Italijo in tam stopil v slovensko bogoslovje, ki je po vojni živelo na Laškem. Iz Italije v Argentino, tam ga je posvetil škof Rožman. Nato v Ekvador in tam je ostal.

V STRUNJANU PRI KOPRU živi Jurij Roso, ki je letos 5. maja dosegel 100 let starosti. Nekdo iz Kopra ga je šel obiskat, da bi od blizu videl, kakšen je človek-stoletnik. Moža je našel na njivi, kjer je skušal pomagati pri delu. Rad se je spustil v pogovor. V bližini so se otroci igrali z žogo. Obiskovalec je vprašal starčka: Ali ste otroci tudi v vaši mladosti tako nabijali žogo? Odgovoril je: Kaj še! Ne žogo, lopato, lopato . . .

NA SUHORJU POD GORJANCI je bil veliki zvon med vojno zadet od vojnega orožja in je počil. Po vojni so ga dali popraviti. Novo varjenje

je bilo drago, toda hoteli so imeti lepo doneč zvon in so plačali. Čez čas je pa zvon počil na drugem mestu in njegov glas spet ni bil kot se spodobi. Tedaj so se farani razjezili, vrgli zvon med staro šaro in si nabavili čisto novega.

V BENEŠKI SLOVENIJI pri Sv. Lenartu so tržaški slovenski igralci pokazali ondodnim rojakom igro "Slovenski pasijon". Nekoliko so slovensčino prikrojili po tamkajšnjem narečju. Domačini so jim bili zelo hvaležni, saj kaj takega so videli in slišali prvič.

V ŠT. RUPERTU NA DOLENJSKEM je za župnika Ignacij Kustec, ki je bil poprej 16 let misijonar v Indiji. Tam mu niso dali državljanstva, imeli so ga za tujca in se je moral umakniti. Njegova sedanja cerkev je zavoljo čistega gotskega sloga priznana kot zgodovinski spomenik prvega razreda. Žal je v slabem stanju in nujno potrebuje popravil. Župnik Kustec se obrača tudi na farane, ki živijo na tujem, naj bi priškočili na pomoč z denarnimi darovi.

RAZSTAVA OTROŠKE UMETNOSTI, največ verke vsebine, je bila v Ljubljani letos v aprilu. Obiskana je bila dobro in mnogi so se čudili lepim razstavljenim predmetom: risbe, ročna dela, zvezki in celo kiparski izdelki, že kar čedno umetniški. Udeleženi so bili otroci iz raznih krajev Slovenije, celo tako oddaljenih kot Beltinci in Črenšovci v Prekmurju.

V DRAGI PRI BAZOVICI na Tržaškem bodo letos že tretje leto tako imenovani študijski dnevi slovenskih izobražencev. Ti dnevi so se lani in predlanskim tako dobro obnesli, da hočejo z njimi nadaljevati. Prireja jih tržaško DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV. Kakor prejšnji dve leti, tako tudi letos vabijo in pričakujejo izobražence s Tržaškega, Goriškega, iz Beneške Slovenije, Koroške, matične Slovenije in izseljenstva. Letošnji dnevi se bodo vršili od 31. avgusta do 2. septembra. Vabilo so poslali tudi nam v Avstralijo. Pač bodo morali opraviti brez naše udeležbe, poslati jim moremo le iskreno voščilo za obilico uspehov.

"V LJUBLJANI ŠUŠLJAJO". Med Dravljami in št. Vidom gradijo nova poslopja in razkopavajo svet. Sredi junija so pri izkopavanju našli na okostnjake, ki so ležali v sumljivih legah. Roke prekrižane in še drugi znaki so bili. Poklicani arheologi so dejali, da so okostja stara čert stoletja. Toliko je prišlo v javnost, potem je "zavesa padla." Ostala je pa živčnost in premnogi Ljubljanci in okoličani mislijo, da "vse razumejo", pa zaenkrat se o zadevi samo šušlja.

V DOBRNIČU NA DOLENJSKEM bo osrednja Baragova proslava za stoletnico njegove smrti spet dne 28. julija. Bilo jih je že več po raznih krajih, toda ta obeta biti največja. Prisostvovali bodo vsi škofje. Tisti dan bodo v Dobrniču tudi blagoslovljene nove orgle, ki so si jih farani zamislili prav za Baragovo leto. Proslave Baragovega leta se bodo potem še nadaljevale. Dne 25. avgusta bo velika proslava pri Treh farah blizu Metlike. Vršila se bo v spomin Baragovega odhoda v ameriške misijone v dneh meseca avgusta leta 1830 iz Metlike.

NA LJUBLJANSKEM RADIU so povedali: Tovariš generalni direktor je sedel v pisarni in opazoval delavca, ki je stoje popravljal kljuko na vratih. Vrtal je tako počasi, da je postal direktor nervozen. Rekel je; Slišite, vi, jaz bi tisto kljuko v tem času že petkrat popravil. Delavec odvrne: Verjamem, tovariš generalni. Vi ste izučen ključavničar, jaz sem pa samo arhitekt.

V PIRANU V ISTRJI je nevarnost, da bodo oblasti ukinile ondotno gimnazijo. Vzrok je baje dvojen: premajhno število dijakov in potreba varčevanja. Ta drugi razlog je seveda prinesla gospodarska reforma. Dijaki piranske gimnazije so razburjeni in so nedavno priredili demonstrativen pohod po mestu ter tako protestirali proti nameri, da se gimnazija ukine.

ZALOŽNIKI SLOVENSКИH KNJIG so zborovali v Ljubljani in se menili o nadaljnjem delu in dviganju zanimanja za slovensko knjigo. Med drugim so poudarili potrebo, da se napravijo stiki z založbami slovenskih knjig v zamejstvu. Sklenili so

povabiti predstavnike teh založb v Ljubljano na posvet in sicer vse — "ne glede na njihovo usmeritev".

V MARIBORU so priredili proslavo v spomin stoletnice, ko je začel tam izhajati znani časopis "Slovenski narod". Prva urednika sta bila Anton Tomšič in Josip Jurčič. Kmalu se je list preselil v Ljubljano in je izhajal vse do komunistične "osvoboditve", ki ga je zatrla enako kot dolgo vrsto drugih publikacij. Praznovanje stoletnice so izrabili vrhovi partije za svojo propagando. Nekdo v Ljubljani jim je pokadil pod nos s pesmijo, ki se konča z vrsticama: A danes za stoti mu rojstveni dan iz groba ga kliče morilec skesan . . .

PRI SV. GREGORIJU blizu Ribnice bi potreovali novo šolo, pa je njihov rojak Vinko Levstik, ki ima v Rimu dva hotela, pisal ljudem domov, da je pripravljen začeti nabirko za novo šolo. Neki "bivši borec" se je razburil in v Dolenjskem listu pozval tiste vaščane, ki "so nasedli Levstiku in mu verjeli", naj se zavedajo, da je to bivši domobranec, ki se je pregrešil zoper narod. Iz dopisa sledi, da je Vinkova ponudba bila ljudem všeč, drugače bi ne bilo treba takega "svarila" v tisku.

V LJUBLJANI JE UMRL, tako smo brali v privatnem poročilu, kanonik dr. Jakob Šolar, nekdanj profesor v škofovih zavodih v Št. Vidu in splošno znan slovstveni zgodovinar. Po omenjenem poročilu mu je smrt izpulila pero iz rok v soboto 22. junija. Podrobnosti nam še niso znane. Nameravane knjige o Baragu, ki naj bi izšla pri Mohorjevi v Celju, ni dokončal. Velika škoda!

Bovec v dolini Soče

ALI MORE ZNANSTVENIK IMETI VERO V BOGA?

(Prevedeno iz revije READER'S DIGEST)

Dr. Warren Weaver je učenjak-matematik v Ameriki. Napisal je mnogo znanstvenih knjig in člankov. Pričujoči spis je skrajšan po neki njegovih daljši razpravi. — Ur.

ODRAŠČAL SEM V DRUŽINI, ki je bila ver-
na. Zahajal sem h katekizmu in ob nedeljah v
cerkev. Še več: tudi k večernicam ob sredah. Glava
in srce sta mi bila pri verskih zadevah. Ko sem
dopolnil sedem let, sem se zavedel, da hočem po-
stati znanstvenik. Ko sem odraščal in študiral ve-
lika in splošna znanstvena načela, sem brez pri-
držkov sprejemal veljanjnost znanstvenih teorij,
ki jih je potrjevalo preiskavanje in izkustvo.

Imel in obdržal sem takorekoč dve svetli žogi,
ki sem jih izmenoma, zdaj eno zdaj drugo, metal
v zrak: vero in znanost. Največkrat sem imel pred
oči znanost. Oz raznih prilikah sem se vdajal glo-
bokemu veselemu občutku ob obujanju vere. Šele
ko sem imel 30 let, sem obstal pri vprašanju: ali
se moje poznanje znanosti ujema z mojim čustve-
nim navdušenjem za vero?

Ob tem vprašanju sem veliko razmišljal in
prišel do prepričanja, da si znanost in vera prav
nič ne nasprotujeta. Po mojem dognanju je z zna-
nostjo in vero tako, kot naj bi bilo v zakonu med
možem in ženo. Oba morata drug drugega študi-
rati, da spoznata drug drugega značaj in poglede
na življenje. Morata se med seboj spoštovati, pa
je lepo skupno življenje zagotovljeno.

Začnimo s tem, da skušamo razumeti, kaj je
znanost. Prav preprosto povedano: znanost je na-
por, da človek razume naravo in si jo skuša pod-
jarmiti. Znanstvenik opazuje in preiskuje in dela
poskuse. Zamisli razne teorije, kako naj se to in
ono v naravi razume, potem s preizkusi ugotavlja,
če je bila zamisel pravilna. Kar se izkaže za na-
pačno, znanstvenik zavrže, kar se pokaže za veljav-
no, skuša izpopolniti in tako priti do končnih za-
ključkov.

Tako znanstvenik čez čas z lahkoto daje odgo-
vor na vprašanja: kako je to in ono v naravi?
Kako naj si to in ono v naravi podjarmimo? Kako

se neoplojena celica oplodi? Kako se aeroplan
vzdržuje v poletu? Kako daleč od nas so zvezde?
Kakor hitro pa vprašaj: zakaj je to tako, znanstve-
nik umolkne. Vsak znanstvenik pozna Newtonovo
odkritje v zadevi težnosti, gravitacije, nobeden pa
ne more povedati, zakaj je s težnostjo tako kot je.

Tu sem zadel na skrajno važno razliko med
znanostjo in vero. Vera se v nasprotju z znanostjo
bavi z vprašanjem: zakaj? Zakaj mora biti na sve-
tu toliko hudega? Zakaj, oh, zakaj, se nekateri
rodijo pohabljeni — telesno ali duševno? Kaj je
sploh smisel našega življenja na zemlji? Zakaj naj
bo človek pravičen, pošten in nesebičen? Ali ni
vseeno — ali je sploh kaj takega v življenju, kar
ni vseeno?

Pojdimo dalje! Znanost se zanima in skuša
ugotoviti, kako se vede človek, kako žival, kako
nežive stvari. Ni pa njena naloga določati, kaj je
v obnašanju stvari dobro in kaj slabo. Taka vpra-
šanja prepušča znanost filozofiji, etiki in religiji.
Toda če hoče človek živeti polno in odgovorno živ-
ljenje, mora najti prave odnose do vsega, kar ga
obdaja, dviga, navdihuje in vodi kvišku: umet-
nost, slovstvo, poezija, glasba, filozofija, znanost
in — vera, religija.

To se zelo lepo bere, poročes morda. Toda ali
dognanja znanosti ne nasprotujejo temu, kar uči
katekizem? Ali ni dognano, da znanost spodkopu-
je vero?

Da — če se trdovratno oprijemlješ zastarele,
tako imenovane fundamentalistične religije, ki uči,
da je v vsaki vrstici sv. pisma izražena dokončna
in nespremenljiva resnica. In to celo v poznanju
narave. Še bolj važno je naslednje: če misliš, da je
religija nekaj statičnega, samo v sebi do kraja
zaključenega in torej ne more več rasti in se pri-
kopati do nadaljnjih spoznanj. Tudi ne v luči naj-
novejših svetnih ved. Če tako misliš, si ne morem
predstavljati, kako boš živel kot umen človek v se-
danjem znanstvenem svetu.

Moja misel je, da nam sveto pismo na kar naj-
bolj jasen način odpira poglede v naravo in dobro-
to božjo. Tudi se mi zdi popolnoma naravno, da,
neizogibno, da po človeško pisana beseda božja
obenem z zvrhano mero božjih resnic izkazuje do-
kaj človeških pomanjkljivosti in omejenosti. Niti
malo se ne pohujšujem nad majhnimi neuravnove-
šenostmi v svetih knjigah. Poročila o mnogih ču-
dežnih dogodkih onih časov lahko razumemo kot
pesniško pretiravanje in tolmačenje po razume-
vanju tedanjih ljudi. Včasih tudi kot poskus tek-
movanja z drugimi religijami, ki so se sklicevale
na čudeže s pomočjo magije, vražarstva.

Uverjen sem, da se Bog nenehno razodeva še današnjemu človeku, pa ne nujno preko čudežnih dogodkov. Vsako novo znanstveno odkritje je tudi novo razodetje čudovitega reda ki ga je Bog vdihnil v svetovno vesoljstvo. Bog pridobiva na svojem dostojanstvu s tem, da nam razkriva svojo nedosegljivo modrost v čudoviti ureditvi stvarstva, ni nam treba za utrditev vere hlepeti še po drugačnih čudežih.

(Konec prih.)

Jaz, kot znanstvenik, dolgujem bralcu odgovor na dvojno vprašanje:

1. Kako se moja vera v Boga sklada z mojim visokim ocenjevanjem znanosti in zaupanjem vanjo?
  2. V kakšnega Boga v resnici verujem?
- (Na teh dvoje vprašanj bomo našli odgovor v naslednji številki MISLI. — Ur.)

ŠE TRETJA KNJIGA O BARAGU V ANGLEŠČINI

FRIDERICK BARGA JI JE NASLOV, spisal jo je prelat dr. Maksimilijan Jezernik v Rimu. Nam je znan posebno kot vodja priprav za zgradbo duhovniškega zavetišča SLOVENIK v večnem mestu.

Knjiga ima navaden knjižni format, šteje 155 strani in jo je izdala znana založba STUDIA SLOVENICA v Washingtonu, USA. Človek se začudi, ko bere, da so knjigo dali v tisk — na Finskem. Gotovo je bilo tako dosti cenejše. Tisk je lep in "škratov" ni najti v njem.

Dr. Jezernik si je naložil nalogo, da sporoči svetu v tisku vse, kar je mogel najti o Baragu v rimskih arhivih. Bolj natanko: v arhivih znane kongregacije de Propaganda Fide — za širjenje vere. Ta kongregacija je imela dosti opraviti z Baragom, nekoliko že, ko je bil še preprost misijonar med Indijanci, veliko več pa pozneje, ko je postal škof, vse do njegove smrti. (

Dokumenti, ki jih je dr. Jezernik našel v rimskih arhivih, so zgodovinsko pomembni, važni za Baragov življenjepis, pa vsaj do neke mere tudi za dokazovanje njegovega svetništva. Ko bo šlo za razglašanje Baraga za blaženega, bodo poleg drugih tudi to knjigo v Rimu imeli odprto.

Je pa vsebina te knjige vseskozi zanimiva in razumljiva v glavnem le strokovnjakom, ki poznajo cerkveno pravo in delovanje vatikanskih uradov. Preprost bralec bi ji ne mogel podrobno slediti. Zelo rade jo pa bodo sprejele in spravile znanstvene knjižnice po svetu.

Zelo zanimivo je pa za vse nas, kar beremo na zadnjih dveh straneh te knjige pod naslovom BIBLIOGRAPHY. Pisatelj našteva dolgo vrsto virov za Baragov življenjepis: knjige, ki so že izšle o njem, razprave, članke, pisma, dokumente v različnih arhivih in tako naprej. Vseh skupaj je nič manj kot — 70. Med njimi je že omenjena Lamber-tova knjig ASHEPHERD IN THE WILDERNESS, ne pa še dr. Čuješeva, ki smo v prejšnji številki o njej poročali.

Misli, July, 1968

NAJ POČIVA V BOŽJEM MIRU

Zadet od avta po neprevidnosti voznika je obležal na cesti kot pešec in po nekaj urah izdihnil svojo blago dušo po prejemu odveze in sv. ma-ziljenja naš dragi mož in oče

JOŽE PUTRE

v Marayongu pri Blacktownu, N.S.W., kjer je imel dom. Zgodilo se je v sredo zvečer 19. junija 1968.

Rajnik je bil star 55 let. Rodil se je v Muhavasi pri Kočevju. Poročil se je leta 1929, v Avstralijo prišel z družino 1.1949 in si čez čas ustanovil svoj dom. Sin in ena hči sta že poročena, druga hči je še doma.

Pogreb v St. Mary's sta vodila po opravljeni sv. maši zadušnici v Blacktownu dr. Ivan Mikula in župnik J. Krewenka ob obilni udeležbi žalujočih rojakov in drugih prijateljev.

Za molitve in darovane sv. maše, kakor tudi za številne izraze sočutja in tolažbe najlepša hvala. Ohranimo blagega rajnika v spominu ljubezni in molimo za pokoj njegove duše! — Marayong, N.S.W.

Ivana Putre, soproga-vdova;
John, sin, Mimi in Erika, hčeri.

SLOVENSKI TABORI PO LETU 1869

ZADNJIČ OPISANI TABOR V VIŽMARJIH je bil vsekakor višek taborskega gibanja, ne pa zaključek. Taborska misel je še naraščala, toda zunanje prireditve so začele pojemati. Morale so — pod pritiskom avstrijske vlade in njenih podrepanikov, Nemcev in nemškutarjev. Vse oblasti so bile opozorjene, naj po možnosti preprečujejo taborne, Nemci so pa začeli z lastnimi podobnimi prireditvami. S tem so slovensko ljudstvo le še bolj izzivali k javnim nastopom, vendar se je bolj in bolj izkazovalo, da slovenski tabori ne morejo doseči političnih sprememb v monarhiji, zlasti ne glavne zahteve taborov: Zedinjene Slovenije. Po malem so Slovenci vendar nadaljevali z zborovanji pod milim nebom, včasih pod drugim imenom, da bi oblasti manj sitnarile.

V Ormožu ob Dravi je bil Tabor le nekaj mesecev po vižmarskem, 8. avgusta 1869. Udeležili so se ga tudi mnogi Hrvati. Vseh udeležencev je bilo okoli 3.000. Pomen tega Tabora je bil zlasti v tem, da je govornik Razlag večkrat zaporedoma zaprisegel slovensko mladino za marljivo delo v korist naroda, za odpor proti vdiranju Nemcev v slovenske kraje in za pošteno in npravno vedenje vsepovsod.

Z velikim navdušenjem mu je mladina na ves lgas odgovarjala: Prisegamo! Zarnik je pa zahteval, naj država zgradi most čez Dravo, ki bo vezal Slovence in Hrvate tudi v narodnostnem pogledu.

V Tolminu v soški dolini so imeli Tabor naslednje leto, na dan 1. maja 1870. Zbralo se je okoli 6.000 zborovalcev. Kot govorniki so nastopali v glavnem domačini in poudarjali že splošno sprejete točke vseh Taborov.

Vipavski tabor je prišel na vrsto kmalu potem in pritegnil izredno število ljudi: 12.000. Poleg narodnih zahtev je bil govor tudi o vipavski vinoreji in o vipavski železnici.

Tudi Korošci so spet stopili na plan. Ustanovili so si politično društvo TRDNJAVA in imeli svoj tabor 31. julija 1870 v Bistrici pri Pliberku. Udeležba: 8.000. Kmalu nato je bil podoben tabor v Župračah ob Vrbskem jezeru z udeležbo 10.000. Čeprav so bili navzočni domala sami Korošci, je bil glavni govornik in predsednik Zarnik. Prisotne Korošce je navdušil do prekipevanja.

Po letu 1870 je vlada več nameravanih Taborov prepovedala. Da taborska misel ni zamrla, so jih narodnjaki nadomeščali z manjšimi prireditvami. Tako na primer z odkritjem plošče na Prešernovi

Prizor s Tabora v Marayongu letos v januarju

hiši na Vrbi. Na Koroškem se je pa vendar vršil Tabor tisto leto in sicer na **Zgornjih Buhljah** pri Grabštajnu. Malo je manjkalo, da ni prišlo do izgredov, ko so neki nahujskani nemškutarji skušali zborovanje razbiti.

Se zadnji slovenski Tabori

Zoper prepovedi oblasti in policijsko nadzorstvo se Tabori niso mogli vršiti. Kakega revolucionarnega duha niso ne imeli ne hoteli zbujati. Na Dunaju je tista leta sedela strupena nemško-nacionalna vlada — Auersperg-Lasser — Slovani niso mogli do besede. Toda kakor hitro se je dalo videti, da so tej vladi dnevi šteti, so Tabori spet oživel.

Goriški Slovenci so bili to pot prvi in kar z dvema Taboroma. Eden je bil v **Kojskem**, v Brdih,

drugi v **Kobaridu**. Vršila sta se nekako za desetletnico prvega Tabora (v Ljutomeru), prav v letu 1878. Uspela sta dobro.

— * —

Čeprav Tabori niso prinesli otipljivih uspehov in dosežkov Slovencev v monarhiji, je vendar desetletje 1868 — 1878 zelo pomenljivo v narodnostnem in političnem življenju naših prednikov. Zato je tudi nič več kot prav, da si ob stoletnici dogodke one dobe pokličemo v spomin. To smo napravili z objavo pričujočih člankov. Kot je bilo v uvodu rečeno, nam je posebno pobudo k temu dal **SLOVENSKI TABOR** v Marayongu, ki ga je priredilo letos v januarju Slovensko društvo Sydney.

O Taborih pred sto leti drži, kar je zapisal "oče taborov" dr. Valentin Zarnik: Naš narod je stopil s tabori iz čitalniškega radovanja in rajanja prvokrat samostalno na politično polje.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

MED ODKRIVATELJI AVSTRALIJE je dobro znan tudi **Ludwig Leichhardt**. Že ime pove, da ni bil angleškega izvora. Bil je pruski Nemeč — naravoslovec. Za Avstralijo ima pomen njegovo dolgo potovanje v letih 1844/45 vse od Downsa do Port Essingtona na skrajni severo-zapadni obali Severnega Teritorija. Tamkaj je ustanovil naselbino. Odkril je mnoga neznana ozemlja v notranjosti Avstralije. Obšel je tudi obalo zaliva Carpentaria. S svojo močno izčrpano skupino je izgubil vso opremo in je le s težavo dosegla Port Essington.

Naslednje leto si je Leichhardt zamislil potovanje preko Avstralije od vzhoda do zahoda, pa ga je moral opustiti zaradi vročine in suše. Opogumil se je pa kmalu na to in nastopil celinsko pot v smeri Perth. Na tej ekspediciji se je nekje izgubil in z nje se ni vrnil. Njegova usoda je še danes neznana.

DAN DELA — Labour Day, kako je prišlo do njega? V Avstraliji so prišli na idejo zlasti izvežbani delavci, ki so prihajali sem v velikem številu iz Anglije z namenom, da dosežejo 8urni delavnik v 6dnevem delovnem tednu. Za "Dan dela" so imeli sprva 1. maj, kakor drugod po svetu. Svoj cilj so dosegli najprej v N.S.W. leta 1855. Victoria je zaostala za dve leti, Queensland je dohitel ostali dve državi leta 1858. "Dneva dela" s tem

niso odpravili, ostal je v veljavi povsod, saj so imeli delavci še marsikaj povedati javnosti in vladam, pa tudi dosežene uspehe je bilo treba proslavljati.

V Queenslandu in drugod po Avstraliji, kakor tudi po širnem svetu sploh, so nadaljevali s praznovanjem tega dne na 1. maj. Zvesto se tega še danes drže v komunističnih državah, marsikje, tako tudi pri nas, je pa kot "Dan ndela — Labour Day" določen drug dan v letu, ne v vseh državah enako.

ZANIMANJE ZA AJDO v časih Valentina Vodnika se zreali iz verzov, ki jih je pesnik dodal v svoji pratiki mesecema juliju in avgustu. Za julij:

Kdor bo poleti pred zarjo vstal,
se bo pozimi za ajdo naspal.

Za avgust:

Obirajo ajdo nedolžne tatice,
čebelarjem polnijo debele mošnjice.

ZA DOBRO VOLJO

Na novo pečen avtomobilist je nerodno kresnil avto drugega voznika. Oba sta obstala in stopila ven. Nerodnež je takoj priznal krivdo, bil je ves osramočen.

"Plačal bom, ne bojte se. Sam vidim, da slabšega voznika od mene na vsem svetu ni."

"O, to ne drži. Jaz sam poznam dosti slabših, samo to je, da ne sedajo za volan."

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

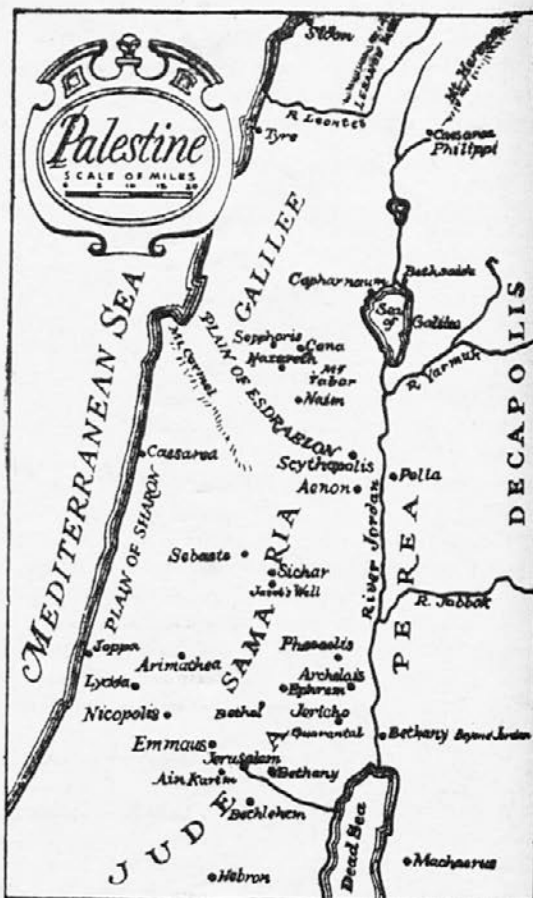
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

PAMETNE IN NESPAMETNE DEVICE

"Tedaj bo nebeško kraljestvo podobno desetim devicam, ki so vzele svoje svetilke in šle naproti ženinu. Pet izmed njih je bilo nespametnih in pet pametnih. Nespametne so vzele svetilke, niso pa vzele s seboj olja v posodicah s svetilkami vred. Ker se je pa ženin mudil, so vse podremale in zaspale. Opolnoči pa nastane pitje: Glejte, ženin gre, pojdite mu naproti!

Tedaj vstanejo vse tiste device in napravijo svoje svetilke. Nespametne pa rekó pametnim: Dajte nam svojega olja, ker naše svetilke ugašajo. Toda pametne odgovore: Da morda ne poide vam in nam, pojdite k prodajalcem in si ga kupite. — Medtem, ko so šle kupovat, pride ženin; tiste, ki so bile pripravljene, grede z njim na svatbo in vrata se zapro. Kasneje pa pridejo tudi ostale device in pravijo: Gospod, gospod, odpri nam! On pa jim odgovori: Resnično; povem vam, ne poznam vas.

Čujte torej, ker ne veste ne dneva ne ure.

NUJNOST ČUJEČNOSTI

Potek v tej priliki opisanega ženitovanja nam je dandanes tuj. Ne more in ne sme nam pa biti tuj pouk, ki ga je Gospod hotel dati s to prilikom. Saj je na koncu izrecno rečeno: Čujte torej...! Drugo besedo: bodite vedno pripravljene na obračun pred Bogom.

Ta opomin je Gospod ponavljal ob raznih priložnostih, pa ga tudi pojasnjeval z zgodbicami, prilikami. Priliko o 10 devicah so njegovi poslušalci vsekozi z lahkoto razumeli, ker so poznali tedanje navade in običaje ob ženitovonjih.

Na kratko: določen dan zvečer je imela nevesta, obdana s prijateljicami, čakati na ženina, ki bo prišel z velikim spremstvom ponjo. V sprevodu jo bo odpeljal na svoj dom. Ponoči so za take zadeve nujno potrebne svetilke. Te so bile majhne leščerbe v podobi čolnička pogosto jim je bilo treba olja priliti... Treba ga je bilo imeti s seboj v posebni posodici.

"Bo namreč kakor pri človeku, ki se je odpravil na potovanje in je poklical svoje služabnike; dal je enemu pet talentov, drugemu dva tretjemu pa enega, vsakemu po njegovih zmožnostih, in je odpotoval.

Takoj je šel tisti, ki je bil prejel pet talentov, z njimi kupčevat in je pridobil pet drugih.

● Prav tako je tudi tisti, ki je prejel dva talenta, pridobil dva druga. Tisti pa, ki je prejel enega, je šel, izkopal zemljo in denar svojega gospodarja skril.

● Čez dolgo časa pa je gospodar teh služabnikov prišel in napravil z njimi račun. In pristopil je tisti, ki je bil prejel pet talentov, in je prinesel pet drugih talentov in rekel: Gospodar, pet talentov si mi izročil, glej pet drugih sem pridobil.

Njegov gospodar mu je rekel: Prav, dobri in zvesti služabnik, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil; pojdi v veselje svojega gospoda!

Pristopil je tudi tisti, ki je bil prejel dva talenta, in je rekel: Gospod, dva talenta si mi izročil, glej, dva druga sem pridobil. Njegov gospodar mu je rekel: Prav, dobri in zvesti služabnik, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil; pojdi v veselje svojega gospoda!

Pristopil je pa tudi tisti, ki je bil prejel en talent, in rekel: Gospod, vema, da si trd človek; žanješ, kjer nisi sejal, in pobiraš, kjer nisi vejal; zbal sem se ter šel in zakopal tvoj talent v zemljo. Glej, tu imaš, kar je tvojega.

Odgovoril mu je njegov gospodar ter mu rekel: Malopridni in leni služabnik! Vedel si, da žanjem, kjer nisem sejal, in pobiram, kjer nisem vejal; torej bi bil moral dati moj denar menjalcem in ob svojem prihodu bi jaz prejel svojo lastnino z obrestmi. Vzemite mu torej talent in dajte ga tistemu, ki ima deset talentov. Kajti vsakemu, ki ima, se bo dalo in bo imel obilo; kdor pa nima, se mu bo vzelo še to, kar ima. Neparabnega služabnika pa vrzite ven v temo; tam bo jok in škripanje z zobmi."

N A Z N A N J E !

Tistim, ki žele imeti knjige stare zaveze svetega pisma: Ze dolgo smo vedeli, da so popolnoma razprodane. P. Valerijan si je naložil, da bo v domovini osebno skušal dobiti nekaj izvodov, da bi ustregel vsaj najbolj iskreno prosečim. Žal, piše, da ni uspel. Ne vemo, če bodo knjige na novo natisnili.

Misli, July, 1968

"Talent" so bili v tistih časih visoke denarne edinice, najvišje v trgovskem prometu. Tudi tretji služabnik je prejel veliko, čeprav en sam talent. Značilno je, da je gospodar zaupal posameznim denarne vsote ne kar mehunično, ampak: "vsakemu po njegovi zmožnosti." Njihove zmožnosti je gospodar poznal iz tega, kako so doslej vršili dolžnosti vsak svoje službe.

Ni nam treba prilike ali zgodbiče same nadalje razglablјati. Je pač vzeta iz tedanjih običajev in okoliščin. Gre za to, da razberemo kolikor mogoče do dna njen pomen in nauk, ki ga je Gospod hotel dati. Podobno kot v priliki o devicah je tudi tu nakazana potreba pripravljenosti na prihod tistega, pred katerim ima kdo odgovornost. Tam ženin, tu gospodar. Oba predstavljata in pomenita samega Boga.

Bog je tisti, ki deli talente — milosti. Deli jih po zmožnostih prejemnikov. Ne deli jih po meri pristranske ljubezni do tega ali onega. Kristus ni izvolil za poglavarja apostolov in Cerkve Janeza, najljubšega učenca, izvolil je Petra. In spet ni izvolil Janeza za "apostola narodov", izvolil je Pavla. Za nas skrivnost, Kristus je poznal "zmožnosti". Po učinkih do neke meje spoznavamo tudi mi.

V priliki o talentih je napravil Jezus korak naprej od prejšnje prilike. Ni dovolj gola čuječnost, zvesto sodelovanje z milostjo — talentom — zahteva. Tretji služabnik je "čul" nad svojim talentom, varno ga je zakopal in ga ob povratku gospodarja hitro našel. Pa ga je gospodar obsodil! Ne zato, ker je bil čuječ; zato, ker je bil len. Vedel je, čemu so dobili talente. Dobro shranil bi jih bil gospodar lahko sam — kupčevati z njimi ni mogel, dokler je bil po opravih nekje drugje. Služabnik se je uprl gospodarjevemu načrtu, ni se mu ljubilo na delo. V tem ga je polomil.

In še to: vere in zaupanja v gospodarja ni imel. Brez tega služba ni iskrena, ni odkritosrčna. Torej ga gospodar ni mogel pohvaliti, četudi je svoj talent dobil nazaj. Sploh ob pričujoči Jezusovi priliki lahko razpredemo zelo na široko pouk o modrosti božje ekonomije, ki je razvidna iz razdeljevanja milosti med ljudi — njegove služabnike. Po zmožnosti prejemamo, po zmožnosti moramo sodelovati. Čaka nas ali pohvala: Prav, zvesti služabnik . . . ali pa obsodba: Malopridni. . . . .

Z materinskega dne v Melbournu, prvi nastop na zasilnem odru v dvorani pod novo cerkvijo.

DOLINA SOČE (s str. 179)

Ton življenja teh ljudi mora biti uglašen na te nove valovne dolžine. Treba je ujeti nove utripe življenja. To življenje naokrog spreminja s presenetljivo naglico ljudi v zavestne ustvarjalce novih odnosov in novega sveta ali pa tudi v pokorne proizvajalce in pohlepne potrošnike. Dušni pastirji na tem področju so že davno razumeli, da ni dovolj, če se jezijo nad izpraznjenimi cerkvami (25), nad upadanjem rojstev (1 na tisoč), nad nadomeščanjem verskih podob s podobami zvezdnikov in mladinskih idolov: vedo, da morajo pomagati pri tem presnavljanju ljudi in načinu življenja, zavzeti se morajo, da bo sredi anhovskega betona in salonita zaživel novo srce, srce novega, večnega, popolnega človeka, kristjana v Kristusu.

Profesor Barnard iz Južne Afrike je imel na razpolago velik tehnični aparat in ekipo zdravnikov, ko je zamenjal srce človeku. Dušni pastirji

so pri tem delu še osamljeni. Čimprej morajo dobiti pomočnike, ki bodo lahko izredno učinkovito pomagali pri anhovski cementni operaciji. Mlade ljudi, ki jim vera ni stara navada, ampak življenjsko vodilo, predpogoj trajne mladosti in delavnosti. Da, kako je z mladimi ljudmi v tej dolini? 27 jih študira na raznih fakultetah in višjih šolah v Ljubljani. Ni malo, ker pred 25 leti nismo imeli nikogar na višjih šolah.

Zato nimamo mladih intelektualcev, ki bi vero globlje doumeli in pričali zanjo s svojim delovanjem v poklicu. Sedaj je treba nekaj storiti. To so večinoma sinovi delavcev in uslužbencev. Njihove vezi na verskem področju so bile doslej razrahljane. Kot verniki se niso mogli pretopiti v življenje svoje drobne župnije in se vanj vživeti. Morali bi se iztrgati iz svojega naravnega okolja. Čutijo potrebo po povezanem iskanju novih poti k Resnici in k bolj človeškemu življenju. Radi kritično segajo po verski literaturi in so pripravljene z vprašanji poglobljati svoje prepričanje.

(Konec prih.)

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY — AKCIJA ZA DOM

VLJUDNO VABI VAS IN VAŠE PRIJATELJE

NA

TRADICIONALNI LETNI BAL

V SOBOTO 20. JULIJA 1968 OB 8h ZVEČER V

RECEPTION HALL BLUE BIRD CATERERS

Enmore Rd. ENMORE (železniška postaja NEWTOWN)

Prosimo Vas, da si vstopnice preskrbite do 15. julija. Pri vhodu v dvorano vstopnic ne bomo prodajali.

Vstopnina \$ 5.00 (vključno zakuska). Za vstopnice pišite na: AKCIJA ZA DOM, P.O. BOX 122, PADDINGTON, NSW! (Priložite denar!!!). Za pojasnila telefonirajte na: 39-6378
Prosimo, da vzamete na znanje, da ta večer otroci ne bodo mogli v dvorano.

IGRA IZVRSTEN ORKESTER & "FLOOR SHOW"

Da bo večer res nekaj posebnega in ne vsakdanji ples, Vas prosimo, da pridete v temnih oblekah — dame prosimo, da pridejo, v kolikor jo mogoče, v dolgih oblekah.

Čisti dobiček večera bo šel za Slovenski dom v Sydneyu.

Vsi prisrčno vabljeni!

STRAH MU JE STOPILO V NOGE

BILO JE V TRŽIČU NA GORENJSKEM, kakih sto let bo tega. Sredi poletne noči je zbudil Tržičane zvon in klic: Gori, gori! Res je gorelo na Slapu. Nekdo je prenočeval v seniku, kadil pipo in po nerodnosti senik zažgal. Tam blizu je imel svojo fužino neki Jabornig, tržiški meščan. Ko je slišal da gori na Slapu, se je zbal za svojo lastnino, se hitro oblekel in obul, pa je tekkel na Slap. Ves se je tresel od strahu, brz je tudi začutil, da mu strah silno stiska stopala v čevljih. Nazadnje je bil ves strah samo še v nogah, ker Jabornig na kaj drugega že ni mogel več misliti. Z veliko težavo se je privlekel do zdravnika dr. Pirca. O tem znamenitem možu so stari Tržičani še nedavno vedeli veliko povedati.

Jabornik je dr. Pirca odkrito povedal: Strah mi je stopil v noge, ali znate tudi tako bolezen ozdraviti?

"Suzujte se!" je rekel zdravnik. Bolnik je skušal ubogati, pa je šlo tako počasi, da mu je

Misl, July, 1968

moral doktor pomagati. Ko so bili čevlji z nog, je Pirc stopala in prste krepko pretipal in nadrgnil. Strahu ni bilo več. Jabornig se je spet obul, in z lahkoto napravil ostalo pot. Občudoval je slavnega zdravnika, ki zna tudi strah tako brz ozdraviti.

Čez čas je dobil od Pirca račun: Za pregnanje strahu iz nog v noči požara dolgujete dva goldinarja. Sicer je bil strah le v tem, da ste v naglici čevlje narobe obuli. Ni čudno, da so vas prsti boleli. Ko ste se pa pri mneni ponovno obuli, je vsak čevljev prišel na pravo nogo. Tako je bil strah strokovnjaško pregnan.

— * —

"Mama, pošlji po zdravnika. Tako me trebuh boli, da me bo vsak čas razneslo."

"Oh, kako pretiravaš! Pa sem ti že sto tisočkrat rekla, da se pretiravanja odvadi."

— * —

"Kolikokrat gre deset v devetindvajset?"

"Če devetindvajset malo nategneš, bo deset šlo vanj trikrat, čeprav bo še tesno."

PISALI SO — ČITAJMO

RUDA JURČEC V GLASU SKA odgovarja na vprašanje o svoji materi:

"Mama je slabo brala in še manj pisala. Bila je pač učenka Slomškovih nedeljskih šol. Moj oče je bil ves dan nekaj kvader proč v delavnici klobukov in mama je morala sama voditi trgovino. Računati je pa znala zelo dobro — denar že zna ljudi naučiti, kaj je treba... Že kot otrok sem se čudil, kako more mama vse ohraniti v glavi. Dedci so prinašali stare klobuke v popravilo, in ko jih je bilo trideset, so šli v pranje v delavnico, odkoder so se vračali čisto spremenjeni, ona pa je za vse vedela, na katero glavo so se morali vrniti.

To je trajalo vsaj trideset let; koliko klobukov, kakšen spomin, ko klobuki niso bili samo za slovenske glave, ampak tudi od onih od onstran Drave, iz Hrvaške. Poleg tega še to: mnogi smo se pri nas poznali samo po domačih, hišnih imenih. Če je šlo vse v redu za stare klobuke, pa je bilo hujše pri nakupu novih, dasi se je isto dogajalo tudi pri mnogih starih. Najbrž so ljudje še mamo izrabljali. Mama je morala mnogo prodajati na up — na dolg, toda nobenega ni mogla zapisati, vsa imena so morala ostati v glavi, še več, pri nekaterih se je morala nasloniti samo na obraz ali pa na to, če je dedec malo šepal, navzkriž gledal ali imel sicer na sebi kaj posebnega.

Kolikor sem pozneje kot študent presodil, je imela mama takih čudnih dolžnikov vsaj kakih šestdeset, kar je bilo za naše gospodarske razmere nemala obremenitev. Dokler je živel oče, ni mami nič prigovarjal, pač pa je pozneje moj starejši brat pri prevzemu trgovine delal mami težke trenutke, ko ji je dal poseben zvezek in jo naučil glavnih pravil pisanja — toda moja mama se je raje držala svojih starih metod. Ko sva bila skup v trgovini, se je pogosto spomnila, ko je šel mimo dolžnik: 'Skoči za tistim očetom in mu reci, da mi že tri leta dolguje pol krone.' Ko sem za očem pohitel, me je čudno pogledal in šel naprej. Mogoče sem res potem kakih pet ali deset dolžnikov pripeljal do mame in so plačali leta in leta stari dolg.

Bilo je že po moji maturi, ko me je še pogonila na cesto: 'Pohiti za očem in mu reci, da mi že dvanajst let dolguje osem zeksarjev, naj mi jih vendar plača.' Oča me je gledal, gledal in ni šel plačat! Takrat bi moral dati za tistih osemdeset krajcarjev dinar in šestdeset par, kajti tako je moja mama preračunala spremembo, dasi je bilo nekoč osem zeksarjev vsaj dva dolarja. Mama ni na take dogodke nič rekla, nad nobenim ni izrekla žal besede.

Prišel pa je čas, ko je morala trgovino le izročiti bratu in takrat jo je "vrtel", da bi sestavil vsaj malo popoln spisek maminih dolžnikov. Na trdoto besed se je mama samo smehljala in nazadnje spravila skupaj tretjino dolžnikov iz raznih popisov in značilnosti. Kar je bilo ostalega, je ostalo v njej — kje: v srcu, in je tam tudi ostalo za njen tekoči račun v nebesih. Ni bila nič huda na bratove besede, saj je vedela, kolikšna vsota je šla v izgubo — videl sem, da je bilo nekaj drugega, kar jo je bolelo in ni znala povedati: trpela je, ker je brat slabo mislil o tistih njenih dolžnikih, ki jih je ona nosila v svojem srcu dvanajst in še več let. Vedno je mislila, da bodo prišli plačat... slišala pa je zgodbe, kako živi ta ali oni, koliko je tam ali drugod otrok; ni jih imela v kakem prekatu možganov, kjer bi bil sedež spomina, hranila si jih je v velikem prekatu srca, dejal bi, da je v tistem prekatu bila doma LJUBEZEN."

NEPODPISAN V "KLICU TRIGLAVA" piše kako se je seznanil z ekumenizmom:

ZAME se je ekumenizem pričel tistega zimskega jutra v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano, ko je neki sošolec napravil nevljudno opazko na račun pravoslavnih. Dvignila se je visoka, asketska postava profesorja za slovenščino nepozabnega dr. Antona Breznika, ki je v odločnem a nič manj ljubeznivem tonu poučil sošolca, da je v hudi zmoti. 'Kaj pa ti veš o pravoslavnih? Poglej isti krst imajo kot mi katoličani, isto Evharistijo obhajajo, njihova liturgija je celo globlja od naše, isto Mater božjo častijo, včasih bolj kot mi, njihovo duhovništvo izhaja iz istega vira kot naše... Kako moreš potem govoriti o neki krivi veri, človek božji? Vse to se je zgodilo samo zaradi politike, ko je bilo eno cesarstvo razdeljeno na dva dela. To je vsa resnica.' Tako nekako nas je poučil učenik.

To je bilo kot hladen tuš na vroče glave, hladni tuš, ki ga je zlil v katoliškem malem semenišču, kot so zavode nekateri smatrali, sam direktor gimnazije in od vseh profesorjev verjetno najbolj spoštovana osebnost. Seveda je bil katoliški duhovnik. Takih tušev smo bili v tistih letih večkrat deležni; druga taka osebnost je bil sedanjí prelat in takratni profesor Jakob Šolar, ki je še živ.

Mladim fantom tedaj morda vse to ni pomenilo veliko, toda spremljalo nas je pa le skozi življenje in po dvajsetih, tridesetih letih postaja marsikaj jasno in dobiva svoje mesto. Gotovo je namreč: če je bila tedanja beseda ravnatelja in slovničarja Antona Breznika v obrambo pravoslavni revolucionarna gesta, je to danes nekaj vsakdanjega — zdaj ne korakaš s časom in nisi

moderen, če nisi ekumenski. Na smeh ti gre danes, ko gledaš pred westminstrsko katedralo gručo prenapetih anglikanskih duhovnikov, ki pošiljajo v pekel canterburyjskega nadškofa, ker se je drznil sprejeti povabilo kardinala in priti pridigati katoličanom. In vsaj z glavo maješ, ko ne moreš razumeti cliftonskega katoliškega škofa, ki se tako boji za svojo čredo, da v svoji škofiji ne dovoli anglikanskim duhovnikom pridigati v katoliških cerkvah ali pa katoliškim duhovnikom v anglikanskih.

P. KLAVDIJ OKORN, poznan mnogim v Avstraliji, zdaj župnik v ZDA, piše v Ameriški domovini:

Po dveh letih bo fara sv. Janeza zopet imela prvo sv. obhajilo. Zadnjikrat se je to zgodilo še na starem prostoru na Deveti cesti. Takrat so bili na trije otroci za sv. obhajilo. Sedaj, ko se je začel organiziran pouk, je pa to drugače. Okrog 60 otrok bo prejelo prvo sv. obhajilo. Precej razgovora je bilo, kako naj se to prvo sv. obhajilo izvede. Nov duh v cerkvi in razne spremembe v podeljevanju zakramentov so posegle tudi v priprave za prvo sv. obhajilo. Končna odločitev je bila, da se naj cerkev drži več ali manj starega načina, tako tudi bo. Otroci bodo pristopali po dva in dva in bodo prejeli sv. obhajilo stoje. Tako bo olajšano otrokom in duhovniku, ker bodo oboji v naravnih poziciji, ko pride do sv. obhajila. Sv. spoved, o kateri je toliko govora, so tudi že opravili. Sedaj zagovarjajo mnenje, da otroci do 14. leta starosti ne morejo smrtno grešiti in jim torej ni treba hoditi k spovedi, ko prejmejo sv. obhajilo. Ni naš namen tukaj razpravljati o veljavnosti tega mnenja. Toliko bi pa radi povdarili, da če se otrok sedaj ne bo navadil hoditi k spovedi, se bo še manj, ko bo odrasel.

V MONTREALU, KANADA, so v otroški bolnišnici ugotovili, da se otročiči mnogo hitreje pozdravijo, če jih zvečer kdo nosi na rokah, preden zaspe. Bolniška uprava je izdala poziv na žene v mestu, da bi med 6. in 7. uro zvečer prihajale pestovat bolničke. Nerodna ura je to za gospodinje, pa vendar se jih je javilo nad sto in so tudi res prihajale. Prav tako žene, po večini poročene in matere, čez dan vozijo otroke v šole, zlasti pohabljenе, za revne ljudi po mestu imajo pa organizirano postrežbo z "obedi na kolesih", da na ta način dovažajo zastonske obroke na stanovanja siromašnih meščanov.

Misli, July, 1968

Potoval je debele tri mesece. Že v tiskarni se je zakasnil proti vsemu pričakovanju za tri mesece, za pot do nas pa prav toliko. Dobili smo ga, ko je bilo za pričujočo številko MISLI vse prirejeno. Ni bilo časa ne brati ne pisati o njem.

Navedimo tu, kar smo brali v Katoliškem glasniku iz Gorice. Tam so dobili ZBORNIK dosti prej kot mi. Pišejo:

No.22
"Bali smo se že, da letos Zbornik Svobodno Slovenije ne bo izšel. Stroški, ki so zvezani s to obširno knjigo, so zadnje čase namreč toliko narasli, da jih ni več mogoče kriti z redno prodajo izvodov. Letos je samo uspešna izvedba nagradnega žrebanja v Buenos Airesu omogočila izdaje tega Zbornika.

No, hvala Bogu, sedaj je Zbornik dosegel tudi naše kraje. To je res reprezentativna knjiga: 324 strani velikega formata na finem papirju ter z umetniško prilogo. Sicer pa te knjige tistemu, ki pozna Zbornike iz prejšnjih let, sploh ni treba priporočati. Teško bi našli na slovenskem knjižnem trgu knjigo, ki bi ji bila enakovredna. Bila bi za vse slovensko občestvo velika škoda, če bi Zbornik zaradi finančnih težav prenehal prihajati med nas."

Letošnji ZBORNIK stane \$4 (poština 25 c) in se dobi pri MISLIH pri p. Baziliju v Melbournu ter pri Janezu Primožiču v Brisbanu.

Sezite po njem!

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 7: Anton Gržina; \$ 5: Herman Muster, Izidor Karbič; \$ 3: D. Sedlbauer;

\$ 2: Jože Farkaš, Ivan Legiša, Karla Twrdy, Stane Plaznik, Jože Gorup, Marija Slokar;

\$ 1: Jože Stres, Franc Izanc, Marta Ogrizek, Jožef Zupančič, Vinc. Štolfa, Jože Lipec, Emil Pahor, Ivan Mohar, Jože Brozič, Ivan Gregorich, Jože Kordiš, Franc Danev.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — Neimenovan \$10, Franc Ursič \$ 1, Marija N: \$ 1. Zadnjič je bila pomota v tisku. Imelo je stati \$ 91, ne (žal!) 191. Današnja vsota je tore \$ 103.

SLOMŠKOV SKLAD ni ta mesec nič napredoval. Zadnjič omenjeno svoto \$ 50 smo odposlali v Rim.

SLOVENIK V RIMU. — Neimenovan \$ 30; Ivanka Kariž \$ 2.

Prisrčna hvala vsem darovalcem. Nadaljujmo! Posebno se priporoča duhovniški zavod v Rimu: SLOVENIK!

Z Vseh Vetrov

PROFESOR DR. YOICE nam drugače ni dosti znan, vredno pa je, da zapišemo neke njegove izjave. Dal jih je kot direktor pouka in vzgoje v okolici mesta Lismore v NSW.: Ko spregovorimo o pouku in vzgoji, je treba reči, da smo še vsi v otroških letih, ker učenje se začne z rojstvom in se zaključi s smrtjo. Človek, ki se dandanes neha učiti in opusti vzgajanje samega sebe, naj rajši kar leže in umrje. Ako ostane pri življenju, pa se noče učiti, bo kmalu podoben okameninam, ki jih vidimo v muzejih. Stvari, ki jih hranijo muzeji, ne spadajo v današnji čas in današnje življenje, zato so tam, kjer so — takorekoč pokopane.

VLADE V INDIJI federalna in državne, odpravljajo nadaljnja dovoljenja tujim misijonarjem, da bi lahko ostali pri delu v Indiji. Ne samo katoliškimi, tudi pravoslavnimi in protestantskimi. Njihovo delo naj prevzamejo domačini. To je lahko reči, toda dovolj je znano, da domačini duhovnikov in redovnikov še daleč ni dovolj. Vendar vsi oblastniki ne podpirajo gonje zoper tuje misijonarje. Federalni minister za zdravje, dr. Skripati Chandrasekhar, je svojo osebno misel izrazil tako: Hindi in naše vlade bi se morale zavedati, da so nam krščanski misijonarji preskrbeli petino vseh bolnišnic v deželi. Indija je sicer svetovljanska dežela, s tem pa ni rečeno, da taji Boga in vero vanj. Jaz sem se izšolal v misijonski šoli, čeprav sem po veri hindu. Moja žena je pa kristjanka, pa dobra.

DVAJSET PROCENTOV zemeljskega prebivalstva ima v posesti osemdeset procentov zemeljskega bogastva. To pove, kako velik je na svetu prepad med bogatimi in revnimi (deželami in pedinci). Bogastvo bogatih narašča vsako leto za toliko, kot so vredne vse afriške dežele z Indijo po vrhu. Razume se, da je revščina ubogih ob tem nesorazmerju toliko bolj kričeča. In če pomislimo po vsem tem, da je največ sveta krščanskega (ali vsaj "krščanskega") prav v deželah, ki so bogate, nam mora biti jasno, da bi se morali kristjani globoko zamisliti in se vprašati: kaj je naša naloga? — Tako je pisala v nekem članku znana Barbara Ward.

V GEORGIJI, SOVJETIJA, živi največ stoletnikov. Med njimi je najstarejši človek na svetu, neki širali Muslimov. Star je baje 162 let. Še pri tej starosti je čudno čil in zdrav. Še vedno hodi na vrt in sam pabere solate za obed. Razume se, da ga vse občuduje in vsi ugibajo, kako je mogel doseči tako starost. Tudi zdravniki ga radi vprašajo, kaj je po njegovih mislih pripomoglo, da tako dolgo živi. On pa ne ve drugega povedati, odgovarja le: Moje vsakdanje delo.

ORKESTER BRATOV AVSENIKOV je po vsej Evropi in preko nje izredno popularizirala nemška izdelovalnica gramofonskih plošč v Nürnbergu "Telefunken". Prodala jih je že nad 2.000.000. V spomin na to je podjetje počastilo Avsenike s podelitvijo zlate plošče vsem Avsenikom. Zasloveli so Avseniki po Evropi leta 1955, ko je njihovo godbo igral celovski radio. Zanje je zvedela tudi Telefunken družba in si od njih dobila pravico za izdelovanje plošč. Tudi v domovini se mnogi urijo po zgledu Avsenikov in ima baje Slovenija že nad 100 orkestrrov, ki stopajo po poti Avsenikov.

O MARŠALU TITU je pisal iz Beograda dopisnik sydneyskega dnevnika, da je najbolj bogat komunist vsega sveta. Med drugim pravi: Kolikokrat milijonar je, ne more nihče povedati. Ima 19 splošno znanih posestev širom po Jugoslaviji, ki so vsa sijajno oskrbovana, ker maršal lahko vsak čas pride nenapovedan. In res tudi pogosto tako pride. Verodostojni poznavalci razmer pripovedujejo, da na vseh teh krajih vsak dan pripravijo obed s štirimi vrstami jedi, da lahko takoj začno nositi na mizo, če bi se nenadoma pojavil tam Tito, ki se res dostikrat kar na lepem prikaže. Dopisnik dostavlja, da je jugoslovansko ljudstvo na Tita ponosno prav zaradi njegovega bogastva, ki mu omogoča, da živi kot kakšen kralj ali cesar novejših časov . . .

"KLICU TRIGLAVA", politično neodvisnemu mesečniku v Londonu, je poslal pismo neki E.K. Med drugim pravi: "Nič čudnega, da je med Slovenci mnogo politično neukih in naravnost nepismenih ljudi. Tisti, ki so živeli v predvojni Jugoslaviji, so bili priče pogostnemu menjavanju vlad, katerega ni bilo mogoče pripisati splošnim volitvam in ljudski volji. Po vojni pa tudi mnogi še niso nikdar od blizu videli demokratičnega političnega življenja. Politično so torej prav tako preprosti in zaostali, kot plemena iz kamene dobe".

SENATOR FRANK LAUSHE v Ameriki je pri zadnjih volitvah, primarnih, ki so se vršile 7. maja, propadel kot kandidat za volitve v novembru. Volilci so dali dosti več glasov njegovemu tekmeču, nekemu Gilliganu, ki je dosti mlajši od Lauscheta. Naš rojak je star 72 let, vendar to ni vplivalo na njegov poraz. Podrla ga je strankina mašina, ker je hodil rad svoja pota in si ni dal diktirati od strankinih mogočnjakov, rajši je poslušal lastno vest in se po njej ravnal. Z odhodom Lauscheta iz politike bo zaključena ena najbolj edinstvenih političnih karier v ameriški zgodovini.

PODZEMNA ANTARKTIKA prihaja počasi na dan po zaslugi sovjetskih preiskovalcev, ki imajo na Antarktiki svojo postajo. Skozi večni led so izvrtali na stotine metrov globoke luknje v podzemlje in tam spodaj izkopal primerne prostore za inštaliranje instrumentov. Sodijo, da je v ondolnih zemlji dosti raznih rud in dragih diamantov. Pravi, da bo treba zainteresirati še mnoge druge dežele, da bodo skupno šle na delo za izkoriščanje tam čakajočega bogastva. To, kar zdaj počno sovjetski znanstveniki, je le začetno pionirsko delo. Verjamejo pa, da bo v prihodnjem stoletju postala Antarktika izredno važna za vso svetovno industrijo.

SLOVENSKE USTANOVE V TORONTU si je v aprilu ogledalo lepo število organiziranih mednarodnih časnika. Oglasili so se na sedežu Slovenske narodne zveze, v Slovenski pisarni, v Narodnem domu in obiskali obe slovenski župnijski cerkvi. Časnikarji so pripadali po narodnosti Čehom, Ukrajincom, Belorusom, Poljakom, Latvijcem, Litvancem, Japoncem, Nemcem, Madžarom, Hrvatom in Srbom. V svojih narodnostnih časopisih so nato obširno poročali o slovenskih ustanovah v mestu Toronto.

"SAVA" v AMERIKI ni tista slovenska Sava, ki pri Radovljici na Gorenjskem dobi svoje ime, ko se v skupno strugo zlijeta Bohinjka in Dolinka. Od tam potem teče Sava skozi vse slovensko ozemlje. Toda tudi ameriška "Sava" obvlada vso Ameriko, koder le prebivajo in študirajo slovenski akademiki. Seže celo preko meje — v Kanado. Povezuje jih v skupno organizacijo, ki si je naložila veliko delo za narod. Njeno ime je nastalo iz naziva: Slovenski akademiki v Ameriki. Savin odsek v Clevelandu si je nadel celo nalogo, da izdela film o Slovencih v angleščini. Apelira na vse odseke, naj akcijo živahno podpro.

VOLITVE V FRANCJI v zadnjem tednu junija po spet pokazale, da velja de Gaulle v očeh širokih ljudskih plasti za edinega rešitelja države in naroda. Dali so mu zaupnico kot menda še nikoli. Ne samo Francija se je oddahnila, tudi Evropa in ostali svet. Menda res ni kazalo drugega, kot voliti stranko, ki jo vodi de Gaulle, ali pa iti v prekucijo. Morda naravnost v komunizem, kot je de Gaulle posvaril. Obenem z oddihom se svet čudi, kako je mogel de Gaulle tako veličastno zmagati, ko je malo poprej vsa Francija z demonstracijami in štrajki rohnela zoper njega in njegovo vlado. Pojasnilo vsaj nekateri najdejo v spoznanju širokih množic: z nemiri in pretepi po ulicah ne pridemo nikamor . . .

Misli, July, 1968

ŠTUDENTJE V BELGRADU so se kmalu za francoskimi spustili na ulice in podobno rohneli. Policija, ki je nastopila z represalijami, ni nič opravila. Študente je pomiril šele Tito sam — za kako dolgo? Zanimivo je, da so se oblasti zelo bale, da bodo belgrajske nemire ponovili v drugih večjih mestih. V Ljubljani so oblastniki poslali na televizijo podpredsednika izvršnega sveta dr. Hočevarja, ki je javno posvaril: ne bomo reševali kakih problemov na ulici. Položaja bi se mogli polastiti neodgovorni avanturisti in bi lahko prišlo do nasilja in poškodovanj. Vsak poskus nasilja bo odločno zavržen. Študentom so odprta vrata pri oblasteh za resen razgovor in iskanje zaželenih rešitev.

TOVARNA ŠIVALNIH STROJEV v Zadru je ugodila prošnji uredništva Glas koncila v Zagrebu, ki je prosila, naj mu tovarna podari nekaj šivalnih strojev znamke "Bogat" za siromašne ženske, ki si brez šivalnega stroja ne morejo služiti kruha. Nekateri so invalidne. Glas koncila je že nekaj časa zbiral milodare za nabavo takih strojev, končno je zaprosil podjetje v Zadru za nekaj zastonskih strojev. Tovarna je odgovorila, da bo vsak mesec darovala po en tak stroj, pozneje pa še boljše znamke: Jadranka in Ana.

MARTA SITAR IZ SEVNICE ob Savi in Lukas Akoth Owaga, črnc iz Kenije v Afriki, sta se poročila po katoliškem obredu na Reki, Hrvatska. Ženin je študent pomorskih znanosti na Reki že okoli štiri leta in član pevskega zbora v cerkvi Gospe Lurške. Nenavadna poroka med črnim ženinom in belo nevesto je izzvala v mestu mnogo zanimanja. Na svatovščini so bili mnogi črni dijaki, ki študirajo skupno z Lukaso Akothom.

O AMERIŠKIH SLOVENCIH smo brali v ondotnem tisku: Prvi rod ostane zvesto slovenski, četudi morda samo zato, ker kaj drugega biti ne more. Drugi rod pogosto poskuša biti rod čistih Amerikancev, često morda zato, ker je bilo staršem to onemogočeno. Tretji rod pa hoče biti več kot samo rod Amerikancev. Zato se zateče spet v svoje slovenstvo in začenja spet čutiti slovensko ter zadobi ponos na svoje prednike, na slovenska izročila že umrlih pa nepozabnih pradedov.

V LJUBLJANI JE BIL GOSPODINJSKI TEČAJ za poročene moške, Pouk je bil v kuharstvu in vseh ostalih gospodinjstvih opravkih, vključno negi otrok in higieni. Poročajo, da se je tečaja udeleževalo veliko število moških, tudi že starejših. Uspeh tečaja smatrajo za velik napredek sodobne slovenske družbe.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi otroci: —

Sem imela dolge počitnice, kajne — celo leto se nisem nič oglasila. Lansko leto smo se ob tem času v Nemčiji veselili konca šolskega leta. Najbolj menda jaz. Imela sem polno načrtov: osvojiti si Grintavec v Kamniških Alpah, kopati se v Jadranu in še enkrat priti na Triglav. Lep program za šest tednov! Kako je bilo, vam bom že še kaj povedala.

Evropo sem zapustila konec januarja letos. Več dni ji bil hud mraz, od 20 do 25 stopinj Celzija pod ničlo. V Melbournu me je pa pozdravila vročina. Zelo sem se potila. Najbolj čudno se mi je zdelo, ko smo morali varčevati z vodo.

Mnogi me sprašujejo, kako je bilo doma. Moj odgovor je vedno isti: Lepo! Kako naj v nekaj minutah povem, kaj sem doživela v dveh letih! Ivan Cankar je zapisal, da je domovina kakor zdravje. Mnogi naši so razočarani, ko pridejo domov na obisk. Prašne ceste, tesna stanovanja, draginja, revščina... Ampak domovina ima še vedno svoj čar: planine, gozdovi, doline, bistre vode, pojoče zvonove. Ljudje med Sočo in Muro so dobri in teh ne more vzeti nobena oblast.

"Lepo je doma" sta mi rekla tudi Pahorjeva dečka od tu, ki sta z mano obiskala Slovenijo. Vem, da boste tako rekli tudi drugi otroci, ko boste obiskali domovino staršev. Za ta mesec gdična Draža Setnikar pošilja pravljico in uganke. Nedavno je prišla iz Ljubljane. Tam je končala učiteljšče. Obljubila je, da bo poslala v Kotiček še več pravljič in zgodbic. Pa je rekla, da morate tudi sami pisati. Saj boste, kajne? — Lepo pozdravlja vaša — Anica.

Dragi Kotičkarji: — Bom nekaj napisala, da bo Kotiček oživel. Hodim v šolo Aquinas College v Ringwoodu pri Melbournu. Učijo nas sestre iz pet različnih redov. Zraven imamo tudi učiteljice, ki

niso nune. Ni dolgo, ko smo imeli izpite. Zdaj čakam na rede in trepetam. Hodim tudi v slovensko šolo. Moj štiriletni bratec Branko hoče tudi iti. Ko je bila igra "Sneguljčica", je hotel biti za palčka, da bi imel dolgo brado. Mama mu je dopovedala, da je še premajhen. V šolo bo šel, ko bo večji. To si je zapomnil. Prišla je nas obiskat gospa, ki je bila kar velika. Branko ji je rekel: Ti si mala teta, nisi velika. Ko se je zučudila in prašala, zakaj tako, ji je povedal: Zato, ker ne greš v šolo. Samo veliki grejo v šolo, veš. — Lepe pozdrave vsem od Lily Tomazič.

Pravljica o usmiljeni Tinki

Pred mnogimi leti je živela deklica Tinka. Njena mati je bila bolna. Tinka je morala sama delati za kruh. Poleti je pridno nabirala borovnice in jih prodajala. Za dom je kupila najbolj potrebne reči.

Neki dan ni prinesla kruha, z njo je prišel psiček. Mami je povedala, da je denar dala možu, ki je hotel psička ubiti. Sedaj so bili pri hiši trije in Tinka je morala biti še bolj pridna za delo. Vsi so morali jesti. Kmalu je Tinka tako rešila tudi muco. Mati ni nič rekla, jesti so morali štirje.

Prišla je jesen. Tinka je bila pastirica. Vide-la je, kako so pastirji pretepali kačo, ki se je sončila. Tinka jih je prosila, naj nehajo. Res so pustili kačo in odšli. Takrat je pa kača spregovorila: "Pojdi z menoj, Tinka, moja mati te bo bogato nagradila. Samo nič zlata ne vzemi, pa tudi srebra ne, samo njen prstan vzemi!"

Tinka je šla s kačo in njena mati ji je ponujala zlata, pa ga deklica ni hotela. Kazala je na prstan. Mati-kača ga ni rada dala. Pogledala je hčerko in pomislila, kako ji je Tinka rešila življenje. Že je bil prstan Tinkin.

Zvečer so sedeli pri neslanem močniku vsi: mati, Tinka, psiček in muca. Mati si je zaželela dobre vroče juhe. Takoj je bila miza polna. Ni bila samo juha, bilo je dosti vsega dobrega. Tri lepe vile so stregle pri jedi. Od takrat niso bili več lačni, ne mati, ne Tinka, ne psiček, ne muca. — **Dražo Setnikar.**

U g a n k e

Stara baba grbasta, stara baba škrbasta, kraj vode poseda, v zrcalo se gleda.

Zjutraj po štirih, opoldne po dveh, zvečer po treh.

Uho ima, nič ne sliši, imajo jo pri vsaki hiši. Na strehi čepi in pipo kadi.

Luknjica pri luknjici, pa vendar vodo drži.

BLAGOSLOVLJENO PRESENEČENJE

Naročnica iz Victorije

Z ROKO V ROKI sva hodila po parku melbournskega predmestja. Nekaj časa poprej se nisva videla in zdaj je bilo veselje nad zopetnim snidenjem toliko večje. Okoli najinih src je že začela ljubezen kovati obroček naklonjenosti in zvestobe.

Obujala sva spomie na prvo srečanje visoko v zasneženih avstralskih hribih. Tedaj zagledam v fantovi levici majhno škatlico.

"Presenečnej!" se mi je nasmehnil in mi obesil okoli vratu verižico z zlatim križcem.

Ginjena sem iskala besed zahvale. Stisnila sem se k njemu in čutila, kako močno mu bije srce.

"Moji dušici", mi je zašepetal na uho." Prve-mu dekletu v Avstraliji, prvemu in edinemu od vedno tvojega Jožeta. . ."

Ljubeče sem zrla vanj, Pobožal me je po la-sch in obraz mu je sijal od sreče.

Bil je krasen pomladni večer, na nebu so zažarele prve zvezde. Moje misli so hitele preko njih k Njemu, ki je vse ustvaril, ustvaril tudi ljubezen med fantom in dekletom. "O Bog," sem prosila,

"daj da ne bova nikoli razočarana! Saj je najina ljubezen tako lepa in čista. Vse bom storila, da jo ohranim tako. . ."

Po treh mesecih sva stopila pred oltar. Neka bojazen se mi je prikradla v srce in s tresočimi se koleni sem stala poleg njega. Pogled sem upirala v podobo Marije Pomagaj. Kolikokrat sem se že poprej zatekla v njeno varstvo! Misel nanjo mi je dalala veselje, v molitvi k Njej sem vedno našla mir in tolažbo. Tudi tokrat je ona pregnala mojo bojazen in strah. Spoznala sem, da se ni treba bati poloma, če bova le z možem ravnala po volji božji. —

Od takrat je poteklo nekaj let. Na najinem polju ljubezni rasteta dva nežna cveta. Skrbno ju negujeva in hvaliva Boga za čudoviti dar. Sinko še ni popraševal po svojem prihodu na svet, toda kako prav je imel, ko sem ga slišala pred dnevi razlagati sestrici:

"Ti si naša mala Mojci, veš! Bogec te je dal in mene tudi. To je bil priden!"

Ajda Village. — Kaj ko bi še jaz spregovorila o ajdi? V Avstraliji bo treba zalo paziti, da je ne pomori slana. Ko je gotovo, da v tistem letnem času slane ne bo več, se vseje ajda približno za inčo globoko. Če v tednu dni ne ozeleni, je znak, da je bilo seme staro ali pa zemlja premokra in premrzla. Če se seje ajda poleti, je treba gledati na to, da je zemlja vlažna. Takrat se hitro posuši. To drži tudi za druga semena. Kadar ajda cvete, jo vročina ali veter lahko hitro pomori. Od setve jo žetve vzame ajdi okoli dva meseca in pol. Sta do dve vrsti ajde: siva in črna. Siva cveta belo, črna rdeče. Doma nam je rasel med ajdo tudi ple-vel, ki je bil zelo ajdi podoben, rekli smo mu ci-ganka. Farmi na Point Piperju želim veliko uspe-ha z ajdo, ampak jaz bi rajši sejala proso. Z njim bi bilo veliko manj cirkusa in mlečna kaša se mi zdi dosti boljše kot ajdovi žganci. — Pozdravlja M. Kašnik.

— * —

Iz današnjih tovarn v Sloveniji baje prihajajo slabi izdelki. Nekdo je o tem takole povedal:

"Še kolo zgodovine bi se brž polomilo, ča bi ga izdelale naše tovarne."

— * —

PROŠNJA NAROČNIKOM

Smo že v drugi polovici leta, prav toliko čez polovico naročnikov je letos doslej obnovilo naroč-nino.

Že nekaj tednov samo še — kaplja. Slabo zna-menje! Lepo prosimo zaostale, naj vendar sami od sebe pošljejo svoj dolg in nam tako prihranijo pošiljanje opominov, ki jemlje mnogo časa, pa seve-da tudi denarja prilično mero. Že vnaprej iskrena hvala! — Uprava.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne n.s.w.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Naslov: 66 Gordon Street, Paddington,

N.S.W. 2021.

Službe božje

Nedelja 21. julija (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30
CANBERRA (Braddon) ob 6. zvečer

Nedelja 28. julija (četrt):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurner Rd.) ob 10:15

Nedelja 4. avgusta (prva v mesecu):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 11. avgusta (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30
WOLLONGONG (St. Francis H) ob 4:45

Četrtek 15. avgusta (VNEBOVZETJE MARIJINO)

Sydney (St. Patrick) ob 8. zvečer
(Je edini zapovedan Marijin praznik v Avstraliji)

K MOLITVI ZA DOMOVINO

Krožek Slomšek - Baraga vabi k molitvi v nedeljo 11. avgusta, drugo v mesecu kot po navadi, v kapelico sv. Frančiška, Paddington, ob 2. pop.

V domovini bo v tem poletju več Baragovih slavnosti, v duhu in z molitvijo se bomo združili z rojaki doma, da bi Baragov duh prevzel duše in srca Slovencev v domovini in po svetu.

KDO MU BO POVEDAL?

Baje je nekje v Sydneyu ali drugje v Avstraliji Tržačan Francesco Emili — po slovensko Aleksander Milič, 48 let star. Išče ga nečakinja Zorka Stavar, via Rismondo 2, Trst 34133, Italija.

PRISLO JE VPRAŠANJE — ODGOVARJAMO

Ze drugič smo dobili pismo od nekod, ki govori o lurški Materi božji in naroča, da moramo takoj vse prepisati in poslati na osem naslovov. Nekdo nam je rekel, da naj pismo sežgemo. Ali je imel prav?

Zelo prav je imel. Seveda bi pismo lahko tudi raztrgali ali kakorkoli uničili. Ne zato, ker je govorilo o Materi božji, morda je bilo tisto lepo in prav. Zato, ker je naročalo, da morate isto pismo poslati na osem nadaljnjih naslovov. V tem naročilu je bilo gotovo nekaj prazne vere ali celo vražarstva.

Taka pisma s takim naročilom so znana stvar. Največkrat, kolikor zadevo poznamo, gre za pisma v zvezi s sv. Antonom. Naročilo navadno pravi: prepisite in pošljite na 13 naslovov. Ako to napravite, vas bo zadela velika sreča, ako ne, pride velika nesreča . . .

V takem naročilu je zvrhana mera prazne vere, Bogu in Cerkvi neljube. Cerkev nas uči, kako naj svetnike častimo in v življenju posnemamo, takšna "verižna pisma", kot jim navadno rečemo, so pa iznajdba praznovernih ljudi, ki si stvari sami izmišljajo. S takim početjem dokazujejo, da krščanstva niso dojeli in ga pred svetom izpostavljajo smešenju. Držimo se tega, kar po božjem razodetju uči Cerkev, raznim "verižnikom" pa nikar ne nasedajmo!

NAŠE ROMANJE V AVGUSTU: CABRAMATTA

V čast Mariji Vnebovzeti bomo imeli romanje v nedeljo po prazniku: 18. avgusta v cerkev Srca Jezusovega: CABRAMATTA Park St., blizu postaje, ob Cabramatta parku Rezervirajte si ta dan. Več prihodnjč

P. VALERIAN SE VRAČA

Poroča, da se vrne v soboto 20. julija jutraj. Upajmo, da bo njegov ptič prifrčal točno po napovedi. Romanja v Rim z drugimi izletniki se ni udeležil, preveč opravkov je imel v domovini.

Ko se vrne, ga bomo naprosili, da nam bo o svojih doživljajih in vtisih poročal o priliki romanja v Cabramatto, kot je na drugem mestu napovedano. Za sedaj: DOBRODOŠEL NAZAJ MED NAS!

O NAČELIH, KI SO NEZMOTNA

Po: Vinko Brumen, ISKANJA)

Skušamo dojeti glavne črte, nekatere bolj splošne predpise, po katerih moremo usmerjati svoje delo in ravnanje, da ostane čimbolj v skladu z etičnim ali npravnim redom. Te predpise, te vodilne misli, ki naj vodijo naše spoznanje in ravnanje, imenujemo NAČELA. In ta so tisto, kar moramo spoznati, da moremo prav usmerjati svoje življenje.

POZNAMEO NAČELA, KI SO SAMA NA SEBI NEZMOTNA. Kar je Bog razodel, je resnično, ker se Bog ne more ne motiti ne v zmoto zavajati. A vendar lahko za nas ljudi tudi pri teh načelih nastopijo težave. Že za to, da se je Bog sploh razodel ljudem, je bilo treba, da se je razodel v človeškem jeziku ljudem z določeno miselnostjo in določeno stopnjo spoznanja in umevanja.

“Božje besede, ki so izražene v človeških jezikih, so se namreč morale prililiti človeški govoricí”. Bog, ki je neskončen in neomejen, je uporabil sredstvo, ki je omejeno, ki more le zelo neprikladno, zelo nepopolno izraziti to, kar je bilo razodeto — idejo božjo. Bog se je razodel ljudem, ki so pač po navdihnjenju, a v skladu s svojim značajem, svojim časom in svojo kulturo dali izraz temu, kar je bilo razodeto. Zato historična metoda v razlagi sv. pisma skuša dojeti polnost smisla, kakor ga je doživel pisec sv. pisma v trenutku, ko je pisal; zdi se bolj plodna ta metoda in bolj zanesljiva, kakor pa dedukcije iz tekstov ali splošnih načel.

Ne smemo niti prezreti, da vsebuje sv. pismo, zlasti v stari zavezi, tudi mnogo “obrednih in pravnih navodil, ki so bila odpravljena z novo zavezo in da so tudi mnogi predpisi v novi zavezi imeli le časovni in priložnostni značaj ter danes več ne obvezujejo. Mnogi drugi predpisi pa so potrebni tolmačenja”.

Zato je načelo, tako kot je prišlo do nas, četudi na sebi nezmotno, vendar za nas lahko vir težav in dvomov.

Kaj vse vsebuje načelo, izraženo v četrti božji zapovedi: Spoštuj očeta in mater... Kaj se pravi spoštovati očeta in mater? Naučili smo se, da smo v smislu te zapovedi staršem dolžni ljubezen, spoštovanje in pokorščino — a kako naj vse to izkazuje-mo? Zakaj se v razlagi o spoštovanju, ki samo o njem zapoved govori, dodajata še ljubezen in pokorščina? Ali zapoved o spoštovanju vsebuje tudi to dvoje ali ne?

Pa tudi: kdo je mišljen, ko je govor o očetu in materi? Ali res samo rodni oče in rodna mati? Bo-

goslovci in mravoslovci so iz te zapovedi izpeljali praktično vso etiko človeških skupnosti, ki jo ostale zapovedi (5.-10.) le še natančneje določajo, pojasnjujejo in podkrepljajo. Zlasti pa so odkrili v 4. zapovedi navodila in pravila za ureditev našega razmerja do vseh vrst naših vodnikov in predstojnikov ter do vsega, kar oni predstavljajo (Narod, domovina, država...)

To priča o izrednem notranjem bogastvu načela, ki ga imamo izraženega v tako preprosti obliki (spoštuj očeta in mater...). A kaže tudi, da ni tako lahko razkriti vsega bogastva, izčrpati vse njegove razsežnosti. Tudi tukaj velja, kar je bilo na cerkvenem zboru rečeno o evangeliju: Evangelij je in ostane isti. A nobena doba se ne more hvaliti, da je polno zajela neizmerno bogastvo Kristusovo. Sveti Duh nam je bil obljubljen, da nas korakoma uvaja v polnost resnice.

Pri vsem naporu, da neko razodeto načelo tolmačimo v podrobnostih, se moremo tudi zmotiti. Načelo, ki je samo na sebi nezmotno, more ob nepravilnem tolmačenju postati za nas vir zmote.

Zato pa je Cerkev dobila od svojega Ustanovitelja nalogo, da ohrani čisto in tolmači oznanilo, ki ga je On prinesel in dal. Pri tem ima pomoč Svetega Duha in je v slovesnih razglasitvah, obveznih za vse vernike, nezmotljiva. Njene opredelbe so za nas drugi vir nezmotnih načel.

A tudi Cerkev more govoriti le v človeškem jeziku, običajno le v enem izmed nešteto, ki jih govori ali jih je govorilo človeštvo. In to sredstvo — jezik človeški — nalaga cerkvenemu učiteljstvu nujne omejitve, Kristusov nauk vsebuje več nego moremo izraziti z besedami človeškega jezika. Tudi več kot morejo zajeti hipne logične izvedbe iz njegove človeško izražene vsebine.

In zopet je prepuščeno bogoslovnemu raziskovanju in rednemu cerkvenemu učiteljstvu, da se doseže pravilno tolmačenje nauka in vsega tistega, kar je v njem obseženo, pa ne izrecno povedano. A ker Cerkev ni gospodarica resnice, ampak samo njena varuhinja, je umljivo, da je zelo previdna v svojih odločitvah in v načinu, kako skuša Kristusov nauk z besedo izraziti. Marsikdaj čaka, da kako spoznanje tudi po človeško dozori, preden zavzame odločilno stališče.

Tako lahko pride do tega, da vernikom manjka jasna beseda o kakem perečem vprašanju in nimajo določenega navodila za ravnanje v kakem konkretnem položaju. Mnogi govori na zadnjem vesoljnem cerkvenem zboru pričajo o tem.

NEW SOUTH WALES

Concord. — Govoril sem z rojakom Slovencem, ki je poročen z Maltežanko. Ker ni naročen na MISLI, tega ne bo bral in me tudi "izdal" ne bo. Vprašal sem ga: Ali svojo ženo in otroke kaj slovensko učiš? Je rekel, da ne. Vprašal sem še: Ali žena tebe kaj po maltežansko uči in otroke? Je rekel, da ne. Nisem bil zadovoljen in sem rekel: Oba sta slaba narodnjaka, ti in žena. Ali ti ne misliš tako? Je rekel, da ne. Potem nisem več vprašal, sam od sebe je povedal: Veš, Pepe, najbolj praktično je tako, kot je. Z ženo se imava rada, včasih se pa le pošteno skregava. In takrat žena vpije name po maltežansko, jaz pa nanjo po slovensko. Tako nobeden od naju ne ve, kaj drugi rjove, nobeden od naju ni razžaljen. In še to ti povem: najini otroci takrat mislijo, da se igrava teater, pa se nič ne pohujšajo. Smejejo se nama in ploskajo. Na to nisem mogel drugega kot — ploskati. — **Pepe Metulj.**

Ingleburn. — Ko pošljamo naročnino, naj pripišemo par vrstic. Želim dati priznanje lepo izbrani vsebini mesečnika MISLI. V letih, ki smo jih že preživeli v Avstraliji, smo se za silo naučili tukajšnjega jezika, da čitamo tudi avstralske liste, ali še vedno nam je najlepša "naša beseda." Zato list MISLI visoko cenimo. Prejmite lepe pozdrave od družine Karbič.

Point Piper. — Janez Primožič v prejšnji naši številki ugiba v zadevi bivšega Baragovega gradu v Trebnjem: ali je isti, kot sta ga pozneje imela v lasti njegov stric in teta? Dr. Franc Jaklič piše v svoji knjigi BARAGA: Baragov oče, pol kmet pol graščak, je bil podjeten gospodar. Leta 1799 je prodal Malo vas Santu Treu in kupil vse večji in bolj gosposki trebanjski grad, oddaljen od Male vasi le eno uro hoda. Od vasi Trebnje ga loči rečica Témenica. Grad še zdaj krepko stoji, prislojen na gozdnat grič. Tudi gospodarska poslopja so še sedaj ista. Pri vhodu straži majhen kamnit lev. Grad je izpeljan okoli majhneva četverkotnega dvorišča. Na notranji strani prvega nadstropja je odprt hodnik na stebre. Zadaj za gradom, pred bukovim gozdom, je prostoren vrt, na katerega gleda odprta veranda. — Knjiga je šla v tisk v Argentini leta 1955. Jakličev opis brez dvoma drži še danes. — **Ur.**

No. Sydney. — Globoko se mi je vtisnil v spomin članek v majskih MISLIH skupaj s sliko, ki nam je predstavila tako odličnega Slovenca v Ameriki, senatorja Franka Lavšeta. Izjavlja sam, da se ima svoji materi zahvaliti, da se je naučil slovensko in tega nikoli ni pozabil. Ob tem zgledu bi rada zaklicala našim tukajšnjim staršem: učite svoje otroke slovensko! Pošiljajte jih, če mogoče, v Slomškovo šolo! Ne stane nič, najmanj ona, ki jo imate kar v domači hiši, ako le hočete tam učiti slovenščino. Ko človek sliši po slovenskih hišah, kako otroci le angleško govore in celo starši z njimi, se mu mora napraviti milo pri srcu. Razumejo, pravijo starši, pa nočejo govoriti. Nastane vprašanje, zakaj je tako? Premalo zavedni starši jih tudi vse premalo navajajo k temu, da bi govorili po domače. In sram jih je pred Avstralci, da bi slišali Slovence po svoje govoriti. Le kaj naj bi bilo v tem narobe? Avstralci po večini znajo samo en jezik, ali se ne bi rajši oni sramovali pred tistimi, ki jih govore več? Poznam mater, ki je z otroki prišla iz Nemčije. Tam res niso imeli priložnosti za kaj drugega, govorili so samo nemško, ali tu so se naučili slovensko in celo kar dobro pišejo. Čast takim materam! Da bi jih bilo več! Nič se ne bojte, starši, angleško se bodo vaši otroci v tukajšnjih šolah kar hitro naučili, ni treba, da bi pobirali angleščino od vas. Slovenščine pa ne bodo znali, če je doma ne uporabljajo. Vzemite si to k srcu, nekoč vam bodo otroci hvaležni! — **Zvesta naročnica.**

VICTORIA

Melbourne. Sobota 27. julija bo prinesla naši naselbini nekaj posebnega. Kar dvakrat, popoldne in zvečer, bo vprizorjena igra DIVJI LOVEC. V prejšnji številki MISLI je oglas govoril samo o večerni predstavi, nato so se igralci odločili tudi za popoldansko predstavo. Ker je dvorana dosti majhna, jo res prav lahko napolnimo dvakrat. Igralci to zaslužijo. Igra zahteva okoli 30 vlog in že nekaj mesecev hodijo na vajo po dvakrat na teden. Vse vloge so videti dobro zasedene. Prav gotovo bo ta igra za nas izreden užitek. Komaj smo si upali misliti, ko se je začelo govoriti o tej igri, da

se bodo našli tako požrtvovalni ljudje med nami, pa se je le zgodilo. Vsa čast in že naprej iskrene čestitke. Trdno upamo, da se bodo rojaki in rojakinje zavedale dolžnosti, da se oddolžijo igralški družini z veliko udeležbo. — Marija N.

QUEENSLAND

Brisbane. — Hvala Mariji Peršičevi za popis narodne noše. Nam v Brisbanu je prišel kakor nalašč. Videli smo namreč pri procesiji sv. Rešnjega Telesa letos prve narodne noše v naši naselbini. Zato je popis zbudil pozornost in gotovo se bo še več naših navdušilo zanje. Šiviljam bo olajšano delo, saj imajo zdaj lepo navodilo, kako naj zbirajo blago in režejo mere. Ko omenjam procesijo, naj povem, da smo se je Slovenci udeležili v lepem številu pod zastavo Marije Pomagaj in sv. bratov Cirila in Metoda. Ta procesija je največja verska slavnost na prostem v Brisbanu. Letos nismo dosegli navadnega števila — 75,000 — bil je deževen dan, ploha je procesijo malo oprala, vseeno nas je bilo 60,000 in nihče ni zbežal ne iz procesije ne s stadiona. — M.C.

Brisbane. — V soboto 22. junija je imelo društvo Planinka letno skupščino. Udeležba je bila odlična. Enako vodstvo programa, ki ga je izvedel Stanko Sivec. Bilo je vseskozi med pričujočimi veselo razpoloženje in tudi smeha ni manjkalo. Zavezemali smo se za obnovljenega duha pri društvu in napravili načrte, kako pritegniti še druge rojake k društvu, da bo predstavljalo res vse Slovence v Brisbanu in sploh v Queenslandu. Volitve novega odbora so šle gladko in v zadovoljnost vseh. Novi predsednik je Mirko Cuderman, njegov namestnik Stanko Sivec; tajnik je Jože Bsrbiš, blagajnik Bruno Zavnik. Nadalje so v odboru: Darko Starvar, Martin Šilec, Marija Čeh in Franc Breskvar. Po končanem programu se je skupščina spremenila v družabni sestanek in oglašala se je pesem vse do polnoči. Za rojake, ki še niso člani, naj bo povedano, da je članarina samo 10 c na mesec in se plačuje blagajniku Brunu Zavniku na naslovu: 68 Gray St., Carina. Pa tudi drugi odborniki jo imajo pravico sprejemati. Pozdrav rojakom po Avstraliji! — Poročevalec.

SLOVENSKO DRUŠTVO V MELBOURNU

vabi

na vprizoritev drame F.S. Finžgarja v režiji I. Valenčiča

DIVJI LOVEC

dne 27. julija 1968 v dvorani VAYC, Gisborne St. E. Melbourne

(Nasproti katedrale sv. Patricka)

IGRA BO PODANA TISTI DAN DVAKRAT

ob 3. uri popoldne IN ob 8. uri zvečer

Vstopnina \$ 1-50 in \$ 1 — Pri popoldanski predstavi za otroke do 16. leta ter za penzioniste polovična cena.

Število sedežev je omejeno, zato pohitite z nabavo vstopnic
v Slovenskem domu, 371 a Park St., Princes Hill.

ROJAKOM V GEELONGU NA ZNANJE

Igra DIVJI LOVEC bo gostovala pri vas v soboto 10. avgusta in sicer v dvorani srbske cerkve, Ballarat Rd. ob 7:30 zvečer.

BESEDE V NAŠEM BESEDOVANJU

Pepe Metulj

ZDI SE MI, DA SEM ŽE TISOČKRAT odprl knjigo, ki se ji pravi Slovenski Pravopis, odkar mi jo je p. urednik priporočil. Ogledoval sem si besede in se učil, kako se pišejo. Na mnogih mnogih je že počivalo moje oko. Samo ob besedi "beseda" se do včeraj nisem ustavil. Znana se mi je zdela tako kot plevel na njivi, zato tudi nezanimiva. Od včeraj pa imam o besedi "beseda" drugačno mnenje. Ko sem videl, da ima Pravopis toliko povedati o besedi "beseda", sem se hitro nalezal do te besede velikega spoštovanja.

Dajte mi besedo, da o besedi "beseda" nekoliko pobesedujem. Ne bom nič besedičil, da ne boste rekli: Pepe je pravi besedáveľj in besed-oslovec. Sicer ne verjamem, da znate tako reči, saj bi tudi jaz ne znal, če ne bi videl besede "beseda" v Pravopisu. In sem videl, da se namesto besede "besedáveľj" lahko reče ali pa zapiše: besedun, klepetalo, klepetavec, bolj na kratko pa: klepetec.

Ker nočem biti ne eno ne drugo, bom spregovoril s Pravopisom in pokazal, kako veliko izgubo bi doživel naš jezik, če bi po kakšni nezgodi iz Pravopisa izginila beseda "beseda". Izguba bi bila nenadomestljiva. Le berite naslednje vrstice o besedi "beseda", pa ugibajte, kako bi vse to povedali, če bi besede "beseda" ne bilo več:

domača, govorjena, pisana, tiskana, živa beseda;

vezana, nevezana beseda;

trda, ostra, žaljiva, žal beseda;

lepa, dobra, topla beseda;

sladka, priliznjena, hinavska, lažnjiva beseda;

slovesna, resna, prazna beseda;

častna, moška, mož beseda;

v pravem pomenu besede, v prenesenem pomenu besede;

uvodna, sklepna beseda;

s svojimi besedami je povedal, včasih pa tudi z besedami drugih;

lepa beseda lepo mesto najde;

z eno besedo, ne: v dveh, treh besedah;

beseda ni konj;

besede so mu pošle, do besede ne zna;

mir, konec besedi! ni vredno besede.

z besedo na dan! prvo besedo hočeš imeti;

častno besedo si dal; požrl si častno besedo;

beseda se ji zatika, ne gre ji z jezika;

do besede ga niso pustili;

beseda je nanesla na to reč;

opletal je z besedami, za besede se je lovil; njena beseda je merila name, vzelo mi je besedo;

res so prišle vmes neke besede;

potrdi mi to z besedo in dejanjem!

Kolikokrat sem zapisal besedo "beseda" v teh vrsticah? Če bi pisal samo: beseda, beseda, beseda . . . bi bilo strahotno dolgočasno. Ko sem pa besedo "beseda" uporabil za gradnjo stavkov, niste izgubili zanimanja, mislim in upam.

V Pravopisu tudi vidim, da je v našem jeziku še druga podobna beseda, ki pa ni "beséda" ampak b é s e d a . Poudarek torej na prvem zlogu. Pravopis ima v oklepaju (čitalniška prireditelj). Da to razumemo, je pa treba pogledati še v kakšno drugo knjigo. Recimo v zgodovino Slovencev. Tam se bere, da so pred sto leti Slovenci ustanavljali "čitalnice", ne "društev", kakor dandanes. Prirejali so kulturne, zabavne in družabne programe in kadar je bilo kaj kulturnega, se je reklo, da bo "béseda". Ko je bila béseda", so deklamirali, peli, igrali, govorančili, pa tudi govorčili. Vseh teh besed in zraven še besedo "béseda" se človek nauči iz Pravopisa. Naj še pripomnim, da ne vem, kdaj so nehali ustanavljati čitalnice in so začeli z društvi. Zdi se mi, da se ni zgodilo brez škode. Če bi še imeli čitalnice namesto društev, bi verjetno tudi kako "bésedo" večkrat imeli . . .

Beseda o "besedi" v Pravopisu nam tudi pove, da so nekatere besede, ki imajo več pomenov. To so "sinonimi" ali sozvočnice. Mesec, sedem, dan, list, ura, vrat.

In še to nam pove beseda o "besedi" v Pravopisu, da imamo besede, ki pomenijo isto. Na primer: domisliti se in spomniti se. Ti dve besedi sem vzel za zgled tu, ker me spominjata in sta me domislili na neki dogodek.

Pred leti smo v nekem kraju skupaj v eni sobi stanovali Jaka, Luka in Pepe. Kadar se nismo kregali, smo bili veliki prijatelji. Hudo je bilo, da je bil Jaka strašno pozabljiv človek. To sem pozabil, ono sem pozabil, viš, sem že spet pozabil, oh, kako je nerodno, da toliko reči pozabim! Tako je tarna naprej in naprej. Luka se ga je naveličal poslušati in mu je rekel: Daj že no enkrat pozabiti tisti svoj "pozabim", pa se kakšne druge besede domisli, če se že poboljšati nočeš.

"No, kako naj pa rečem?"

Ker se Luka ni takoj kaj drugega spomnil, sem jaz pripomnil: reci na primer: iz spomina mi

je ušlo. Še boljše pa bo, če se poboljšaš, kot je namignil Luka, pa se rajši spomni namesto da pozabiš.

"Ko pa moram prej pozabiti, če ne, se ne morem spomniti".

Ta Jakov ugovor je dal Luku in meni misliti. Kdo ve, če ni človek izrekel večje modrosti, kot je sam vedel? Spogledala sva se, kaj naj kdo na to reče? Jaka je pa započel prst v čelo in rekel Luku:

"Na nekaj si me spomnil. Lani sem ti posodil deset funtov, na to si me spomnil, ne morem se pa dimisliti, če si jih vrnil ali ne. Ne vem, ali sem pozabil ali mi je pa samo iz spomina ušlo."

Jaz sem se na glas zasmel, Luka se je pa hudo razjezil. Malo je manjkalo, da se ni zakadil v Jaka in mu začel preštrevati rebra.

(Takrat še nisem vedel, zdaj pa vem, odkar pregledujem Pravopis, da je tako-le besedovanje "slikanje z besedami".)

Planil sem med Jaka in Luka, ker nisem maral, da bi prišlo med njima do kakšnih izgredov. Luka je bil res tak, to sem vedel iz skušnje, da mu je "rado ušlo iz spomina", kadar je bil komu kaj dolžan. Sem si pa rekel, zdajle mu bom po ovinkih povedal dober nauk.

"Bodita pridna, bratca moja," sem rekel, "vama bom povedal lepo pravljico. Tam na švicarskem rastejo sila modri ljudje, pa je eden od njih preiskal človekovo možgane in našel v njih dva posebna predalčka. En predalček hrani za človeka vse tisto, kar so mu ljudje dolžni. Drug predalček pa hrani tisto, kar je on komu dolžan. Preizkušnje so pokazale, da se zelo rad pokvari drugi predalček in potem človeku uide iz spomina tako zelo, da kar pozabi na svoje dolgove . . ."

Zdaj se je Jaka na ves glas zasmel, Luka je pa skočil na noge in se zakadil v naju oba. Morala sva se braniti s pestmi in brcami, vračala sva mu milo za drago, kot nama je posojal, pa tudi besedovanja ni manjkalo. Zanimivo je bilo, da v hudi sapi nismo mogli več bes-edovati, samo še bes-neli smo, namesto besed smo metali iz sebe same bes-e. Bes te lopi, bes te jahaj, bes te plentaj, bes, bes bes . . . Ko smo se naveličali, smo bili spet prijatelji. Luka je vrnil Jaku deset funtov in vse je bilo spet dobro.

Ne vem, pa tudi Pravopis ne ve, zakaj se "bes" in "beseda" enako začneta, končata pa vsak po svoje.

DEKLICA S PISKRČKOM

(Belokranjska pripovedka)

Uboგი deklici je umrla mamica. Zapustila ji je piskrček in drugega nič. Deklica je vzela piskrček in odšla po svetu.

Pride v gozd, povezne piskrček in leže podenj, da bi se odpočila.

Kmalu pribrenči muha:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica! Le pridi še ti noter!"

Komaj zleze muha pod piskrček, že se od nekod privleče pajek:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica in muha Primaruha! Le pridi še ti noter!"

Komaj se skrije pajek pod piskrček, že pridrobenclja miška:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica in muha Primaruha ter pajkec Križavček! Le pridi še ti noter!"

Komaj smukne miška pod piskrček, že pri-skaklja zajček:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica in muha Primaruha in pajkec Križavček ter miškica Glodačica! Le pridi še

ti noter!"

Komaj počene zajček pod piskrček, že se od nekod prihuli lisica:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica in muha Primaruha in pajkec Križavček in miškica Glodačica ter zajček Dudeldajček! Le pridi še ti noter!"

Komaj se stisne lisica pod piskrček, že prilomasti medved:

"Kdo je notri?"

"Jaz, uboga deklica in muha Primaruha in pajkec Križavček in miškica Glodačica in zajček Dudeldajček ter lisica Tatica! Glej, le zate, medvedič, ne bo pri nas prostora nič! Si pač prevelik robavs in pretežek godrnjavs!"

Medved pa hud. Od nejevolje zagodrnja in sede kar na piskrček.

Piskrček se zbrobi in izpod črepinj skočijo: uboga deklica in muha Primaruha in pajkec Križavček in miškica Glodačica in zajček Dudeldajček ter lisica Tatica. Primejo se za roke in zaplešejo okoli Rjavčka.

Zbrobil se je lonec — pripovedka je konec!

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnuje obrazce za sklepanje zakona, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

HAIRDRESSING SALON

"MIRA"

25 Dale Street, Fairfield, N.S.W.

se priporoča rojakinjam v Fairfieldu in okolici za pričeske, ondulacije, kodranje, barvanje in nego las.

Poleg rednih delovnih ur, je salon odprt tudi v četrtek zvečer in soboto ves dan.

Cene zmerne: "Special permanent" samo
\$ 3.50

Telefon 72-6392. Mira Radič.

SLOVENSKI KROJAČ

MERTIN

JANŽEKVIČ

IZDELUJEM OBLEKE
VSEH VRST: poročne,
športne itd. Natančno po
vaši želji. Velika izbira
angleškega blaga. Prodaja
raznih tekstilnih potrebščin.

125 KING ST.,
NEWTOWN, SYDNEY

Kličite čez dan ali
zvečer: 51-6513

ZA POTOVANJE V SLOVENIJO
PO NAJNIŽJIH CENAH
se obrnite na TURISTIČNO AGENCIJO

"PUTNIK"

245 Gertrude St. (vagal Smith St.)
FITZROY, Melbourne, Vic.

(P. NIKOLICH, IVANKA ŠKOF)

Naša agencija ureja vse vrste potnih dokumentov ter avionske, ladijske in železniške listke.

Z LADJO Melbourne - Ljubljana	\$345.00
V OBE SMERI	\$728.80
Z LETALOM Melbourne - Ljubljana	\$587.90
V OBE SMERI	\$1116.80
V SKUPINAH:	
Melbourne - Roma in nazaj	\$781.40

Informacije po telefonu 419-1584.
Po urah 415-978 ali 44-6733

DOSPELE SO NAJNOVEJŠE SLOVENSKE

P L O Š Č E

BOŽIČNE PESMI—NARODNE—ZABAVNE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

**U N I V E R S A L
R E C O R D C O.**

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC.
TEL.: 41-1243

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

PODJETJE ZA POHIŠTVO, CANBERRA

J A N E Z T A D I N A

9 Collins Street, Quenbeyan, N.S.W. 2620

Priporoča se rojakom za naročila za vsa-
kovrstno pohištvo v dnevnih sobah, spalnicah,
kuhinjah in podobno.

Phones: Qbn. 1102.

After Hours: Canb. 49 8162

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIŽEK

"GRANVILLE

SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. Pristno štajersko bučno olje (Pumpkin Seed Oil) dobite: v Adelaidi pri firmi John Martin; v Melbournu pri firmi Hojnik; v Sydneyu pri g. Olipu.
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
3. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Kdor naroči karto pri nas ali na čigar priporočilo dobimo naročilo, mu damo brezplačno informacije in nasvete v pravnih in poslovnih zadevah.
4. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam posljemo cenik.

ZASTOPNIK za N.S.W.: Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIČ, 704 Inkerman Rd., Caulfield, VIC. Tel. 50-5391

ROJAKI, BODITE MODERNI!

Ko ste potrošili že tisoče za komodno ureditev svoje hiše, dodajte še nekaj stotakov, da boste živeli v modernem domu.

Manjka vam samo še

ZRAČNI HLADILNIK

(hladi ali greje po potrebi)

Morda tudi še

GRELNIK NA OLJE

(boljši in cenejši kot električni)

Oboje vam nabavi in inštalira

STANKO FABJANČIČ

80 MacArthur St., Ultimo, Sydney

TEL. 211-0387

DOBRODOŠLI OSEBNO ALI PO TELEFONU!

